

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Mektup değil utanç belgesi

İMF ye sunulan «niyet mektubu»nun tam metni, iki gün önce açıklandı. Hiç kuşku yok, açıklanmadan önce de, «niyet mektubu» denilen bu utanç belgesinin içinde neyin vardı, neyin yoktu, beş yukarı bilinmekteydi.

Türkiye işçi sınıfının politik hareketi, IMF reçetelerinde çıkış yolu arayışının hiç bir sonuca çözüm getiremeyeceğini, yıllardan beri söylemekte ve ısrarla üç önemli noktaya dik-katı çekmekteydi.

Birinci olarak, IMF'nin sunduğu reçeteleri, ekonomik bunalmışların bir birisinin üstesinden gelinemez. Üstesinden gelmek bir yana, bu bunalmışların her biri daha da derinleşir. Sımdı sormak gerek, Türkiye ekonomisi 1950'den bu yana, IMF'nin ve öteki emperyalist odakların reçetelerine göre yönetilmiştir. Türkiye'de yıllardan beri varolan, ekonomik ve sosyal bunalmışların hangisinin çözümüne yetebilmişti?

İşsizlik sorunu, çözümlenebilmiş midir? Asla... Bakıyorsanız resmi verilere, işsizlik 1950'den beri sürekli yükselmis ve günümüzde 3 milyon aşmış...

Enflasyon bir çare bulunabilmiş midir acaba? Asla... Cumhuriyet tarihinin 56 yıllık geçiminde, enflasyon illetinin görüldüğü yıllar, bir elin parmaklarından daha azdır... Ve bu illet, 1970'den bu yana daha da ağırlaşmış ve günümüzde yüzde 75'e ulaşmıştır.

Peki, dış ticaret açıkları giderilebilmiş, döviz darboğazı ortadan kaldırılabilmiş midir acaba? Ve de, IMF'nin yaptığı eşeği işiyle, verileceği umulan, 1.5 milyar dolar dış borçla, döviz sorunu çözümlenebilecek midir?

Asla... İsterseniz küçük bir hesap yapalım: Diyelim ki, 1.5 milyar dolarla, Türkiye ekonomisi azıcık soluklandı ve 1979 yılına atlatıldı. Gelelim önümüzdeki yıla? Bugün varolan fiyatlar veri iken 1980 yılında Türkiye ekonomisi petrole 3 milyar, öteki dışım mallarına da 3.5 milyar dolar ödeyecektir. Aynı yıl içinde, Türkiye ekonomisi, en azından 1.5 milyar dolar da, dış borç ödemek zorunda olacaktır.

Demek ki, 1980 yılında, Türkiye ekonomisinin gerekli dışımaları yapabileceği ve borçlarını ödeyebileceği için, 8 milyar dolarla gereksinimi vardır.

Buna karşılık, 1980 yılında Türkiye ekonomisinin, en iyimser bir tahminle 2.5 milyar dışı-satmadan ve 1.5 milyar doları

da işçi döviziyle almak üzere toplam 4 milyar dolar büyüklüğünde döviz potansiyeli vardır.

Ayrıca, 1980 yılında, Türkiye'nin dışımalarını yapabileceği ve dış borçlarını ödeyebileceği için 4 milyar dolarla gereksinimi vardır. Bu 4 milyar dolar büyüklüğündeki dış açık nasıl giderilebilecek ve bu para nereden bulunabilecektir? Bu açıklar, yalnızca 1980 yılı için değil, daha sonraki yıllar için de söz konusudur elbet... Hem de, her yeni yılda, boyundan daha da büyüyecektir bu açıkların...

Türkiye işçi sınıfının politik hareketi, yalnızca, IMF reçetelerinde çıkış yolu arayışının, hiç bir sonuca çözüm getiremeyeceklerini söylemekle kalmadı, işçi sınıfı hareketi, ısrarla iki önemli noktaya daha dik-katı çekti: Birinci olarak, IMF'nin reçeteleri, Türkiye'nin her alanda emperyalist odaklara bağımlı, işçilerin daha da pekiştirilecek ve bunalmış daha da derinleşecekleri ikinci olarak, IMF'nin isteklerine boyun eğilmesi, bunalmışların tüm yükünün, emekçi yığınlarının sırtına yüklenmesi demektir...

Ve iki gün önce açıklanan «niyet mektubu» adı utanç belgesi, işçi sınıfının politik hareketinin, çok öncelerden yaptığı değerlendirmelerin ne denli gerçeği olduğunu açık bir kanıtı vermektedir.

Birincisi, bu belge ile Türkiye'nin aldığı ve olmayı planladığı ekonomik önlemlerin tümü, sonuculan itibarıyla dışa bağımlılığı daha da artıracak ve bunalmış daha da ağırlaştırarak, kalıcı olarak, daha da derinleşecek, kalıcı olarak, daha da derinleşecek, kalıcı olarak, daha da derinleşecek...

(İkincisi, bu belgede, açıkça, masraflar ve ücretlerin görece geriletilmesi, tarımsal ürünlerin toplan fiyatlarının düşürülmesi, temel maddelerin fiyatlarının artırılması 125 milyar lirahik yeni yükün yığınların sırtına yüklenildiği, paranın değerinin düşürüldüğü vb. gibi, son çözümlemede, bunalmışların tüm yükünün milyonlarca emekçinin sırtına yüklenildiği yazılmıştır... «Ve de, utanç belgesinde, bu doğrultudaki politikaların sürekli kılınacağı kaydedilmektedir ve IMF'nin Türkiye ekonomisini kısa aralıklarla denetlemesine de, sevecektir demektir...

Ne ise, güzel günler çok uzaktırdığıdır... Öteki kölelik anlaşımları ile birlikte, bu yeni utanç belgesinin de yitilip atılacağı günler uzak değildir elbet...

FORUM

Sanat bir üstyapı ürünüdür. Emperyalizme göbeğinden bağlı bizim gibi sınıflı toplumlarda doğal olarak sanat, emperyalizmin ve burjuvazinin damgasını taşır. Günümüzde çökme süreci içine giren burjuvaziyle birlikte sanatı da iyice geriletilmekte, yozlaşmakta ve çökmektedir. Bunun yanında işçi sınıfı ile emekçi yığınların sanatı, kültürü gelişmektedir. Toplumumuzda da bu oluşum görüyoruz. İşçi sınıfı hareketi hızla yükselmektedir. Bununla birlikte işçilerin, emekçi yığınların sanatı da boy almaya başlamıştır.

Toplumumuzda gerçekten sanata karşı ilgisizliğin varlığı ortadadır. Bunun en önemli nedeni okuma yazma bilmemek, yoksulluk değil, burjuva sanatının iyice çökme ve geriletilme süreci içine girmesi, kitlelerden kopması, işçilerin, emekçi yığınların bilinçlenmesi, burjuva sanatına cephe almasıdır. Bunun yanında işçi ve emekçi yığınlar, kendi sanatlarını, kültürlerini geliştirme süreci içine girmişlerdir. Bu hareket daha çok yenidir. Hızla örgütlenmesi kadrolaşması gereklidir.

Sanata ilgisizlik

İbrahim İŞYAR

EBKİŞEHİR DEVRİM ORTAOKULU ÖĞRETMENİ

Toplumumuzda sanata karşı ilgi azdır. Sayısal veriler bu gerçeği açık seçik ortaya sermektedir. İy bir roman, öykü veya şiir yapmanın tüketimi üç beş bin gününde değildir. Bunun yanı sıra nüfusu bizim kadar olan bazı toplumlarda bu sayının yüzbinlerin altına düşmediğini, milyonlara kadar çıktığını görüyoruz. Sanata karşı ilgisizliğin, kuşkusuz önemli nedenleri vardır. Bu nedenleri saptamak için kitlelerin incelemeleri, değerlendirmeleri yapıldığını sanıyorum. Böyle bir çalışma ürününe hiç rastlamadım. Daha çok gözlemlere, bazı genel bilgilere dayanarak yıllardan beri ortaya atılan savları hep biliyoruz. Okur-yazar sayısının düşüşü olması, en önemli neden olarak gösterilmektedir. Buna eklenen yoksulluk, sanat sevgisinin azlığı, sanat eğitiminin, sanat ürünlerinin yetersizliği gibi nedenler de vardır.

Çalıştığımız çevrede sanata ilgi duyan arkadaşlarla birlikte, sanata ilgili gözlemlerimiz, deneyimlerimiz oldu. İlgisizliğin nedenlerini değişik bir gözle araştırdık. Özellikle son bir yıl içinde işçi, emekçi, sanatçı ve okuma yazma kısıtlı sanat üzerinde yaptığımız çalışmaları, yararlı düşüncelerimiz, bazı sanat ürünlerini kitlelere ulaştırmaya çalıştık. Bu yanıtlara karşı işçilerin gösterdikleri tepkileri gözledik. Bu çalışmalar, sanata ilgili yerleşik düşüncelerimiz yerinden oynadı. Yeni gerçeklere tanık olduk.

AFYONLU SANAT

İlerlet ve devrimci sanatçı dostlarla yaptığımız söyleşilerde ortaya atılmış sorulardan biri şu oldu:

— Toplumumuzdaki kitlelerin, genellikle işçi ve emekçi yığınların sanatı karşı çok az ilgi duymalarının önemli nedenleri nelerdir ne düşünüyorsunuz? Sanatımızın durumu nasıldır?

Bu soruya verilen yanıtları şöyle özetlemek mümkündür: — Halkımızın büyük çoğunluğu yoksul ve bilinçsizdir. Sanat eğitimi görmüş değildir Okur-yazar sayısı çok azdır. İlgisizliğin önemli nedenleri bunlardır. Burjuvazinin baskıları, sanatımızın gelişmesini çok engellemektedir.

İLGİ DUYULANLAR

Gerçekten işçiler ve emekçiler arasında, kendilerini doğru bir şeyler veren sanat ürünlerine karşı ilgi az değildir. Örneğin Maden ve Sürü gibi filmlere, Ana oymuşa, Nazım Hikmet'in şiirlerine, Ruhu'nun plaklarına, Orhan Kemal'in romanlarına ilgi duyan çoktur. İşçi sınıfı bilimi yanında sanat cephesini oluşturmaya çalışan SANAT EMEĞİ dergisinin, kısa zamanda fabrikalara kadar girmesi ilginçtir. Devrimci marş ve türküler diliden düşmez olmuştur. Düne kadar evlerin duvarlarını süsleyen avetlerin, artist ve emel resimlerinin yerini, toplumsal yaşamı, sorunları yansıtan resimlerin devrimcilerin portreleri doldurmaya başlamıştır.

Ağzları çok yandı için işçi ve emekçiler, sanat konusunda da çok dikkatlidirler. Ken-

Görüşmelere katılmak isteyen Marmara Merkez Şube Sekreteri Şükrü Ercan'ı kapıdan kovan sızın genel sekreteriniz Ertan Andaç değil mi?

...Önümüzde en çok eğilenleri göreve getirmek için gülerce bizzat kulis yapıp, aksine davranışları ihraca varana değin cesazlara çarptırıldığınız bilinmiyor mu sanıyorsunuz?

...Şunu biliniz ki, Genel-İş sömürünün bir hayli maskelenmiş bir lako-lunda örgütlenmiştir ve bu nedenle bilinçlenmiş ağır yürümektedir. «Abdullah Baştürk Diktatörlüğü» bir hayli uzun sürdü. Ama çatırdamaya da başladı. Hırçınlığınız da bundan geliyor. Marmara Merkez Şubesi'nde yaptığımız yöneticiler toplantısında «bu genç işçilerle başımız derde giriyor, bunlara söz anlatılmıyor, bizim zamanımızda böyle miydi?» derken, tam bir geriletipini canlandırıyorunuz. «Hiçbir fraksiyondan olmayan düz sosyalistler istiyoruz» derken de, sosyalistler ne olduğuna bilmediginizi söylüyor ve bizleri buluşturuyorsunuz sayın Baştürk.

1 Mayıs konusuna gelince, Sayın Baştürk, siz alınlık kuvvetleri Genel-İş'teki «yaşlı işçiler» gibi mi sanıyorsunuz? Kolaylıkla edip tehditle korkutunuz. İstanbul 1 Mayıs alanına sahip çıkarak isteyenler, aylar öncesinden bunun hazırlıklarını yapıyorlar. Kararlı ve inatlı olarak bunun nesnel koşullarını hazırlıyorlar...

...İstanbul sokaklarında yitlerce kışın yakalanıp tutuklandığından söz ediyorsunuz. Onlar, 1 Mayıs'ı kutlamaktan çok ucuza kahrmanlık peşinde koşanlardır. Zaten tutuklanmaya gidiyorlardı. Bir oylem yaparken tutuklanmadılar...

...Bu gerilet ve yozlaşmış yönetiminizi DISK'e buluşturamayacağınızı siz de görüyorsunuz değil mi? Göremiyorsanız tabanın sesine kulak verin...

...İşçi sınıfı en büyük yarığır Sayın Baştürk. Üstelik katırdır da. Tarihte hiçbir ihanetle cesazı bırakmamıştır. Çevrentekiler yargılanmaya başlandı bile, sıra size geliyor...

SİMİDLİK ADININ DUYURULMASINI İSTEMEYEN BİR POLİTİKA OKURU

Politika'DAN MEKTUP

Ak ve kara

KAĞIT sorunumuzu olağan yollarla çözümlenemeyince bir yandan Hükümet'teki yetkilileri telgrafarla uyarırken, bir yandan da gazetemize koyduğumuz duyurularla okurlarımızı ve kamuoyunu aydınlatk. Geçtiğimiz haftaki «Politika'dan Mektup» köşesini de salt buna ayırdık. Bu hafta da öyle yapacağız.

BİR kaç gün önceki son duyurumuzda da belirttiğimiz gibi kagit sorunumuz için «şimdilik» bir çözüm sağlandı. Sizler bu satırları okurken, gazetemizin yönetim görevlileri ve sorumluları SEKA Genel Müdürlüğü'nde görüşmelere oturacaklar. Pozartesi günü saat 14.00'de (yani bugün) yapılacak görüşmelerde ne sonuç alınacak? Bunu şimdiden kestirmek olası değil. Ama umuyoruz ki sorun olumlu bir çözüme bağlanacaktır.

POLİTİKA'nın kagit sorunuyla ilgili darboğazı yaşadığı günlerde yurdun dört bir yanından telefon ve telgraf yağdı. Diyarbakır'dan telefon eden okurumuz şöyle diyor:

— **BAK** gırdas, kendi cebimden telefon parasını vermişim. Gözünü seveyim gırdas, başkanı sen isen o gazetenin, gözünü seveyim gırdas Politika susmasın. Has bir sestir, eyi bir sestir, sesimdir gırdas, gözünü seveyim Politika susmasın...

BİR hicri geldi bağımızda düğümündü. Diyarbakır okurumuzu bir iki satıya cevap veremedik. **SONRA** bir başka telgraf. Gümüşhacıköy'den bir okurumuz çekmiş telgrafı. Şöyle diyor:

— **VARLIKLI** değiliz. Varlıklı olsak Politika okuyucusu olmazdık. Ama düşmeden bınmışızdan artıralım, kaç paraysa toplayalım, şu kagidi şöyle bir yıllık peşin alın. Alın da her gün Politika sustu mu, susacak mı, diye kızmış ürpermesin.

ALISILMAMIŞ üslubu ile ve olağanüstü sıcaklığı ile bu telgraf, sonra öteki telefonlar, telgrafalar, mektuplar...

KIVANDIK, gönendik.

BİR kaç da telefon geldi. Biri pek ilginçti. Adını vermedi. Yılışık bir ses. Dilerseniz konuşmayı aktaralım:

— **KİMSİNİZ**, dedik?

— **SİZ CBS DİYORSUNUZ BİZİM GİBİLERE**, diye yanıtladı. CBS çalgısı belirsiz sosyalist kelimelerinin baş harflerinden yapılan bir kısaltmaymış. Yumurtasız omet nasıl yapılsa, örgütsüz sosyalist olmak da öyle olsa gerek. Bizimle telefon konuşan arsız, yılışık sesin sahibi işte bu hünerli gösterilerden. Gene de dinledik:

— **CAKTIK BİZ**, dedi, baktınız gazetesiyi devam ettirmek zor, gene botıyorsunuz. Yığılılığı elden bırakmamak için kagit yok dümenine yatıyorsunuz...

CEVAP bile vermeden telefonu usulca yüzüne kapadı. Kimdir, neyin nesidir bilmiyoruz. Açıkça söyleyelim, merak da etmiyoruz.

AK'LARLA kara'nın, dostla düşmanın belli olduğu sıkıntılı günler geçirdik kıscası. Olasıdır. Bu tür sıkıntılarımız sürecektir. Politika'nın verdiği savaş, bu sıkıntılı doğul ve kocunumuz kılıyor.

GECEN hafta vurguladık gene vurgulayalım: **POLİTİKA** ne kagit sıkıntısı ile, ne parasal boğuntularla susmaz. Susmayacaktır da. «Gerekirse teklif kagide basar öyle çıkarız Politika'yı» demisik. Buna gerek de kalmadan sürdürüyoruz yayını. Hem de bu yoz sığoğında, bu tatil aylarında geçen dönemdeki net satışın üç misli net satışa ulaşarak... Göz başından itibaren bu rakam daha da artacaktır ve bunu söylemek falanlık değildir. Makale biraz ilgili biri bunu görür ve kavrar. Politika'nın Türkiye'nin altıncı gazetesidir.

BU bir basoridir ve biz bu başarıyı gazetesiyi yonen ve çıkarın arkadaşların ürünü olarak görmüyoruz. Politika gücünü kitlelerden alıyor. Kitlelerin sesini, sözünü yükseltiyor. O yüzden gücüdür ve kolucudur. Bu gerçeği bu hafta bir kez daha tekrarlдық. Artık yinlemeye gerek yok.

HAFTAYA yeni bir sohbetle buluşmak dileğiyle...

Okurlardan Politika'ya

Abdullah Baştürk'e açık mektup

Sayın Baştürk, 18 temmuz günü gazetemize yayınlanan bildirimi hayretle okudum. Ben, yıldır Genel-İş Sendikası'nda üye, başemsiyet ve yönetici olarak görev almış, Genel-İş'in İstanbul'da sarı sendikalarla karşı tabanda vermiş olduğu mücadelelere katılmış, dolaşmış Genel-İş Sendikası'na ve yöneticilerine yakından tanıma olanağını elde etmiş biriyim.

DISK'in üst yöneticilerinin, Abdullah Baştürk'ün, başta Maden-İş olmak üzere Bank-Sen, Bay-Sen sendikalarını suçlamaları gerçik çok tutarız ama, bu suçlamaları yanıtlamak istemem. Genel-İş'te bizzat Baştürk tarafından yürütülen bazı olayları anımsattı bana.

Sayın Baştürk, işçi sınıfını bölmek, yaklaşan sorununuza uzatmak için ne durumlara düştüğünü görmek DISK adına, işçi sınıfının savaşını adına üzür insanı. Başkalarının elinde her tutuşturduğuna DISK adına yayınlamak fayda değil zarar getiriyor. Bunu çevrenize bakarak ta görebilirsiniz. Kamuoyuna şu soruların yanıtını vermeniz isterdim:

Bildiririnin 1. maddesinde üç sendikamın genel kurullarını toplamasını istiyorsunuz. Bu iş sizin istemlenize mi, yoksa tabanın istemesine mi olacaktır? Her üç sendikamın da tabanından böyle bir istem gelmiyor. Her üç sendika da tam bir uyum içinde. Oysa siz, DISK üst yönetimi ne haldesiniz? Çevrentekiler sendikalarından, yani tabandaki işçiler tarafından bir daha dönmek üzere tarihin çöplüğünde atılmış durumda. Acaba DISK'in yeni bir genel kurulla, işçi sınıfına ve onun savaşına yön verecek kişileri göreve çağırması daha uygun değil mi?

2. maddede ihraçlardan söz ediyorsunuz. Bu kişiler, basından izledikim ka-

danyla DISK'e ve Maden-İş'e karşı sendika kurmuş kimselerdir. Bunları ihraç etmek Maden-İş yöneticilerinin görevidir.

Sımdı size sormak istiyorum: İstanbul Belediyesi'nde ve çevre belediyelerde Genel-İş'in sıfırdan başlayarak en güçlü örgüt durumuna gelmesinde büyük payı olan 2 numaralı Marmara Merkez Şube Başkanını neden görevden aldınız? Bal gibi biliyorsunuz, o günün itibaren İstanbul Belediyesi, çevre belediyeler ve İETT'de daha önceki huzur, beraberlik ve işçi sınıfı adına verilen savaşım bir türlü istenen düzeye getirilemiyor. O kişilerin, Nazif Bostancı'nın suçu neydi? Şu anda İzzet Belediyesi'nde, AP'li Belediye Başkanının yönetimindeki faşistlere karşı savaşım veriyor...

...İstanbul Sular İdaresi Şube Başkanı Ali Göztepe neden görevden alındı? Ondan sonra kaç şube başkanını daha değiştirdiniz? Sonunda, Fehmi İşıklar'la akrabalıktan başka hiçbir özelliği olmayan birisi şube başkanı olarak atandı...

...Kagithane Belediyesi işçilerini ısyan ettirip karşı sendikalarla gitmeye yönelten, işçilerden korkup yanlarına gidemeyen, özellikle örgütlenme konusunda ne derece beceriksiz olduğunu kanıtlayan ve AP yanlısı olduğu bilinen bir kişiyi Genel-İş'in örgütlenme faalrest başkanlığına getirerek neyi amaçladınız?

Yine, basından aksini izlememiz ve bazı tıylerden aksini öğrenemize karşın, üç sendikada sözleşme görüşmelerine temsilcilerinin katılmasını istiyorsunuz. Madem siz böyle şeyleri gerekliliğini biliyorsunuz da İstanbul Belediyesi'ndeki son sözleşmeyi neden kapalı kapılar ardında bağladınız?

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Hükümetin imzalayıp IMF'ye gönderdiği, kap samı açıklanmayan mektuba verilen ad — Çoek dilinde «kötü». 2) Gökeşimleriyle uğraşan bilim. 3) Geçit, aralık (İngilizce). — Meyve, ürün. 4) Su (eski dil) — Duman renginde olan — Kış ya da balık tutma işi. 5) Alternatif — Bir harfin adı. 6) Ters, programlama literatüründe «bilgi» — Ters, sakıncalı olan balık avlama türü. 7) Bir elin etveli — Gemilerde türdülerde kullanılan bir çeşit demir halka. 8) Ters, istemeye istemeye — Ters, hareketli bir nesne hızla geçerken çıkan ses. 9) Tamirat — Ters, yama. 10) Yarı aqmak.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) İkinci Dünya Savaşı'nda atom bombası atılan iki Japon kentinden biri. 2) Yarınlık 3) Yarınlık 4) Yarınlık 5) Yarınlık 6) Yarınlık 7) Yarınlık 8) Yarınlık 9) Yarınlık 10) Yarınlık

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ: **SOLDAN SAĞA:** 1) Carter — He. 2) Esperanto. 3) PK — Kl. 4) Hemencecik. 5) Aral — Aciz. 6) Acele — Lo. 7) Etyimol. 8) Le — Prim. 9) İklim — Em. 10) Konkordato. **YUKARDAN AŞAĞI:** 1) Cephanelik. 2) Asker — yek. 3) rP — maT — Ln. 4) Tekelilik. 5) Erin — Eş — Mo. 6) Ra — Calfo. 7) eemred. 8) tacl — Sıma. 9) Ha — İstem. 10) Ak — Ol — Po.

PRAVDA: «ABD ve Çin Afganistan rejimini yıkmaya çalışıyor»

Moskova (AA) — Sovyetler Birliği Komünist Partisi organı «Pravda» gazetesi, emperyalist güçler ile birle-

şik Amerika'nın ve Amerika aracılığıyla da Pakistan'ın Afganistan'daki demokratik rejimi yıkmaya çalıştığını

yazdı.

Pravda konuyla ilgili yazısında şöyle dedi:

«Afganistan'a komşu olan ve daha yakın zamanlara kadar kendileri de emperyalizmin baskılarına hedef olan bazı ülkelerde, emperyalizmin yardımcıları rolünü üstlenmeye hazır güçler ve kişiler bulunuyor.

Afganistan'a yönelikleri yitici eylemler, yetkili makamların bilgilist ve rızası ile Pakistan'da düzenleniyor. Bu da komşu bir dikenin içlerine silahlı bir müdahaledir.»

«Pravda» ayrıca, Çin'in ey lemlerini de kınadı ve Afganistan'daki ayrılıkçı toplulukların, Çinli eğitimcilerce yetiştirildiğini söyledi.

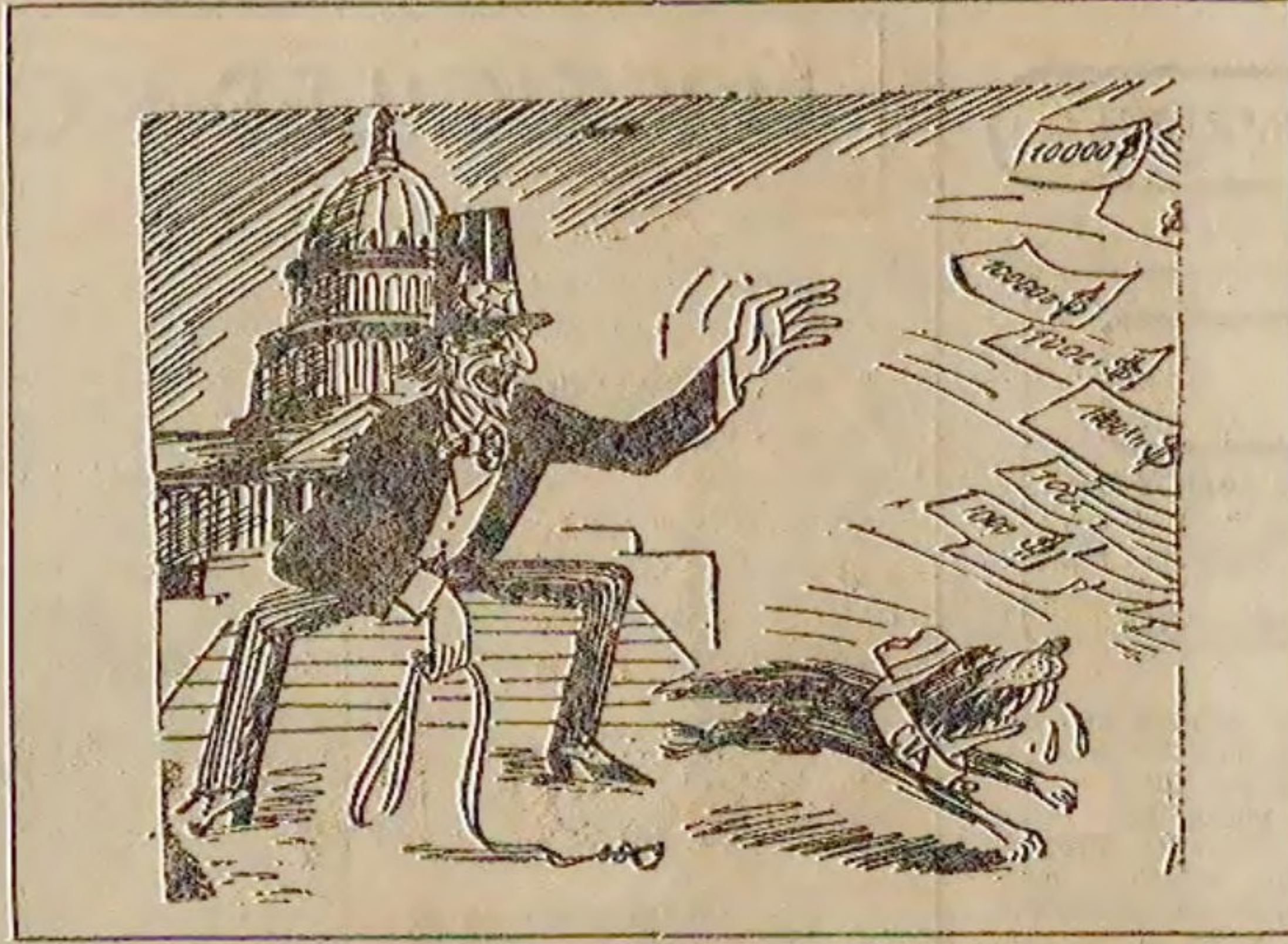
«ABD, Suudi Arabistan'a askeri yardımı artırıyor»

Washington, (A.A.) —

Carter yönetimi, Suudi Arabistan'ın askeri gücünü iki kat arttırmayı öngören bir tasarıyı kongre ye sundu.

Pentagon, Kongre'ye Suudi Arabistan askeri gücüne eklenecek dört yeni taburun düzenlenmesi ve do natılması için gereken paranın 1,2 milyar dolar olduğunu bildirdi. Bunun, yıl içinde Suudi Arabistan'a ayrılan askeri yardımı 4,8 milyar dolara çıkarması bekleniyor.

Sözkonusu taburların eğitimi ve donanımının 1982'den başlayarak dört yıl alacağı bildiriliyor.

Panamama üzerindeki baskılar yoğunlaştı

1977 yılı Eylül ayında yapılan bir anlaşma ile Panama Kanalı'nın, Panama halkına 2000 yılında tamamen devredilmesi kararlaştırıldı. Anlaşmanın ABD Kongresi tarafından onaylanarak yürürlüğe girmesine rağmen, muhaliflerin çabaları yoğunlaştı. Çeşitli oyunlar ve manevralarla kanalı Panama halkına devrini engelleme ye çalışıyorlar. Anlaşmaya göre kanalı kontrolü 1 Ekim'de Panama hükümetinin eline geçiyor. Sadece ABD üsleri, ABD hükümetinin denetimi altında bulunacak. Bu üslerde 2000 yılında Panama hükümetinin kontrolüne geçiyor.

KONGRE ANLAŞMAYI DEĞİŞTİREREK ONAYLADI ABD Kongresi anlaşma-

yı geçen ilkbaharda bazı değişiklikler yaparak onayladı. Değişikliklerden en önemlisi ABD'nin 2000 yılından sonra da «güvenlik gerektiren» olaylara askeri müdahale hakkının olması. Bu hakkı tek tarafı olarak kullanacak. İkinci değişiklik ile de ABD gemilerine Kanaldan geçiş üstünlüğü sağlanıyor.

ANLAŞMAYA KARŞI OLANLARIN İSTEMLERİ

Anlaşma muhaliflerinin çoğunluğunu doğal olarak militarist çevreler oluşturuyor. Temsilciler Meclisi'nde, anlaşmanın finansman konusunun bir sorun olmasından yararlanarak tüm anlaşmanın reddedilmesi için ellerinden geleni yapıyorlar. Örneğin Armatörler Odası ve Bahçıklar Komitesi yaptıkları açıklamalarda kanalı barış zama-

nında tamamen kontrol edilmesini, savaş zamanında ise işgal edilmesini istedikler. Bu kuruluşların istemlerine göre ABD'nin her yıl ödediği 50-60 milyon dolarda, Panama hükümetinin «tavrina» göre gözetim geçirmeli. Bu istekleri anti-emperyalist bir dış politika güden Panama hükümetine baskı yapılabilmek için öne sürdükleri açık.

Bunların yanı sıra, tüm kitle iletişim araçlarında Panama hükümeti aleyhinde yapılan propaganda yoğunlaşmaya başladı. ABD'nin Panama Büyükelçiliği'nin, ülkenin ekonomik durumunun bir enkaz haline geldiği yolunda propaganda yaptığı Panama politikacılarından Escobar Betancourt tarafından açıklandı. United Press International ajansı da Panama'nın Kanal trafiğini idare edemeyecekleri yolundaki propagandaya ağır hak veriyor. Bazı Amerikan gazeteleri ise sık sık ülkenin rejimini «gaddarlık» suçluyorlar.

CIA PANAMA'DAKİ GERİCİ GÜÇLERE YOĞUN YARDIM YAPIYOR

Kitle iletişim araçları, odalar ve tüm militarist çevreler Panama hükümeti aleyhindeki propagandaya hız verirken CIA'nın da Panama gerici güçlerine yaptığı yardımı büyük ölçüde artırdığı açıklandı. CIA'nın tüm isteği hükümeti biran önce devirerek, bölgedeki anti-emperyalist güçlerin gelişmesini engellemek.

PANAMA HALKI KARARLI

Her ne kadar sınırlıysa da Eylül 1977 anlaşması Panama halkının anti-emperyalist savaşımında önemli bir atılımdır. Panama halkı bu savaşı sürdürmekte kararlıdır. Panama Devlet Başkanı Aristes Ro yo geçtiğimiz Mayıs ayında Washington'u ziyaret ettiğinde «anlaşma ABD kongresinde onaylansa da onaylanmasa da Kanal Bölgesine gireceğiz» demişti. Devlet Başkanı tarafından söylenen bu sözler bile Panama halkının kararlılığını göstermekte yeterlidir. Nikaragua halkının başarıyla sonuçlandırdığı savaşımından sonra ABD emperyalizminin Panama aleyhinde ki propagandayı yoğunlaştırması bir raslantı değildir.

İsrail ile bazı Arap ülkeleri gizli ticaret yapıyor

Dış Haberler Servisi — İsrail ve bazı Arap ülkelerinin gizli ticaret yaptıkları açıklandı. İsrail kanunlarına göre Arap ülkeleriyle ticaret yapmak yasak. Fakat İsrail malları bir üçüncü ülke aracılığıyla bazı Arap ülkelerine satılıyor. Birçok Suudi Arabistan hastanesinde İsrail ilaçlarının «Hollanda yapısı» etiketiyle kullanıldığı belirtildi. İsrail'in en büyük dış satım şirketi Koor'un başkanı Moshe Ballam, kendilerinin bilerek Arap ülkelerine mal satmadıklarını, fakat sattıkları ülkelerin bu malları bir kez daha satmalarına karışamayacaklarını ileri sürdü.

Olaylar ve gerçekler

A.BİLGE DİCLELİ

Üstünlük silahtan mı geliyor?

NATO eski başkomutanı, 1980 ABD başkanlık seçimleri adayı General Haig, SALT-2 anlaşmasını kutlamak için yine açtı ağzını, yumdu gözünü. Neymiş? Bay Haig bu anlaşmaya karşı imiş. Neymiş? Bu anlaşma Sovyet üstünlüğünü kabul etmek anlamına geliyormuş. Peki ne yapmalıymış? Anlaşmayı ABD yetkili organlarında onaylatmamak, başka biçimlere sokarak Sovyetleri köşeye sıkıştırmak gerekiyormuş.

NATO eski başkomutanı, yeni ABD başkan adayının bu konuşması, silah tekelleri, barış düşmanları, bir de savaş kışkırtıcıları ve Sovyet düşmanlığından bunlardan aşağı kalmayan macocular tarafından hararetle alkışlanmakta.

«SOVYET ÜSTÜNLÜĞÜ», «Sovyet tehdidi», «eyvah denge bozuldu» edebiyatlarını sık sık manşetlerine çekenler, köşe yazılarına misafir edenler son günlerde bizde de aşırı faaliyetle, CIA'nın, Pentagon'un bu masalları, şimdi Batılılaşmakta olan Pekin yöneticilerinin ve onların borazanlarının ağzında Amerikan çıkleti.

BİR YAZIMIZDA, Amerikan Newsweek dergisinde yer alan bir tabloya işaret ederek, tabloda yer alan sahne Sovyet askeri bütçesiyle, Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan gerçek Sovyet askeri bütçesi arasında tam 136 milyar dolarlık bir yalan bulunduğunu ortaya koymuştuk. Bu durum, «üstünlük», «tehdit», «eyvah denge bozuldu» edebiyatlarının bir yanı.

GELELİM diğer yanına. Bugün Sovyetler Birliği başta olmak üzere, sosyalist sistemin gücü, etkinliği ve ilerlemesi tartışma götürmez bir gerçektir. Ekonomik Yardımlaşma Konseyi üyesi ülkelerde dünya nüfusunun yüzde 10'u, dünya üretiminin yüzde 30'unu gerçekleştirilmektedir. Yalnızca bu veri bile, bu üstünlüğü kanıtlamaya yeter de artar bile.

BU OLGU, devrim kazanımlarını korumakla görevli Sovyet silahlıların üstünlüğüne bağlanabilir mi? Yeryüzünün dörtte birine yakın bölgelerinde asker, silah, cephane ve olan bulunduran emperyalizm, neden telaşa düşmektedir? Bu soruları sormak, bu soruların yanıtlarını vermek gerekir.

TARİHİN akışı, barış, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin yeni ve daha büyük başarılarına tanık olurken, sınıf savaşımının yansıması da bir toplum biçiminin gücünü doldurmasından sonra, onu mutlakla, diğerinin izlediğini gösteriyor. Günümüzde sosyalizmin kapitalizme olan üstünlüğü de bu açıdan ele alınmak zorundadır. Cürüyen, kokuşmuş ve cökken bir kapitalist sistem ile gelişen, güçlüyen, ilerleyen bir sosyalist sistem arasındaki karşıtlaşma, toplumsal ilerlemenin önde gitmesi doğaldır.

BU GERÇEK, bu olgu emperyalizmi ve yandaşlarını korkutmakta, ürktürmektedir. Bu gerçeği bir türlü kabul etmek istemeyen macocular da tarihin akışına baskaldırılarla, sosyalist olmadıklarını kanıtlamaktadırlar.

ANCAK üzerinde ısrarla durulması gereken nokta, yeryüzündeki silah ve bombaların insanlığı 15 kez yokedebilecek düzeye varmış olmasıdır. İnsanlık tarihinin yolculuğu kadar, insan yaşamının devamı da barışın egemen kılınması yolundaki çabalarla, silahlılaşmaya bağlıdır. SALT-2 ise, bu yolda önemli bir adımdır. Bu nedenle de mutlaka yaşama geçirilmesi gereklidir.

Dünya turu

- DÜNYANIN en büyük şirketi olan Exxon'un daha da büyüme yolundaki çabaları engellendi. Exxon'un Reliance Elektrik Şirketi'nin hisselerinin % 95'ini satın alma isteği Federal Ticaret Komisyonunca durduruldu.
- İran Savunma Bakanı General Tagi Rıyahi, İran'ın Umman Sultanlığına asker bulundurduğu yolundaki haberleri resmen yalanladı.
- ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ile İsraili Büyükelçi Efraim Evron İsrail'in Mısır'a geri vererek geleceği topraklar üzerinde yer alacak zehra güçler konusunda beliren görüş ayrılıklarını ele aldılar.

Waldheim, Carter ile görüşecek

Birleşmiş Milletlerin Sözcüsü, BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in, Fawaresi günü Washington'da uluslararası barışa durum ve ortak çıkar sorunları konularında Başkan Carter ile bir görüşme yapacağını bildirdi. Carter'in daveti üzerine Washington'a gidecek olan Waldheim, Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ve Senato Dış İlişkileri Komisyonu Başkanı ile de görüşecek. Başkan Carter ile Waldheim'in görüşeceği sorunlar arasında İsrail'in Mısır topraklarından üç yıl içinde çekilmesi ve Mısır-İsrail anlaşması uyarınca iki ülke arasında bir tampon bölge kurulması konularının yer alacağı sanılıyor.

- PAKİSTAN Devlet Başkanı Ziya-ül-Hak, «Nükleer enerjinin geliştirilmesi yolundaki barışçı planlara karşı çıkan uluslararası baskıya kulak asmayacağım» dedi. Pakistan'ın nükleer enerji planları konusunda sürekli baskı altında kaldığını söyleyen Ziya-ül-Hak, Pakistan'ın onurunu ve saygınlığını korumak isteyen herhangi bir ülke gibi bu baskılardan etkilenmeyeceğini bildirdi.
- İRANIN İsveç Büyükelçisi, eskiden Şah tarafından yönetilen bazı kuruluşların yabancı ülkelere İran'lı öğrencilere dağıttığı bursların yakın bir gelecekte kesileceğini bildirdi.
- DÜNYADAKİ en büyük on bankadan dördünün Fransız bankası olduğu bildiriliyor. «Institutional Investor Magazine» dergisinin Temmuz sayısında yer alan bir raporda, en büyük bankalar arasında üç Amerikan, iki Alman ve bir Japon bankasının bulunduğu belirtildi.

Söyleyene değil, söyletene bak demişler

Time muhabiri, Sovyet Azerbaycan Cumhuriyeti'ni övmek zorunda kaldı

- DERGİNİN MOSKOVA BÜROSU SORUMLUSU BRUCE NELAN, «İSLAM AYAKLANMASI» ARAŞTIRMASINDA AZERBAJCANDAN SÖZ EDERKEN HALKIN YAŞAM DÜZEYİNİN ÇOK YÜKSEK OLDUĞUNU SÖYLÜYOR

Time dergisi Moskova bürosu Başkanı Bruce Nelan, İran devriminin SSCB'deki etkilerini incelemek üzere İran sınırına, Azerbaycan'a gitti. Amacı İslam Devriminin Sovyetler Birliğinde «ayaklanmalara» yol açıp açmayacağını öğrenmekti.

Bruce yazısına, sınır alanındaki allelerin birbirlerini ziyaret edebildiklerini söyleyerek başlıyor. İran devrimi sırasında Sovyet tarafı sadece silah sesleri duymuş fakat hiç bir silahlı gerilla sınır bölgesine girmemiş.

Bruce şu anda sınırın sessiz olduğunu belirterek izlenimlerini şöyle anlatıyor: «Karşı tarafta görülen tek şey çamşıra giden kadınlardır. Kutafilerin de SSCB - İran ortak enerji istasyonunun yakınında kurulacağı açıklandı. Bu ikinci ortak enerji istasyonu olacak. Bu proje tamamlanıncaya İran'ın Azerbaycan Cumhuriyeti sınırındaki tüm çiftlikleri, elektrige kavuşacaklar.»

Daha sonra yazısına şöyle devam ediyor Bruce: «Batılı gözlemler, İran ya da başka bir yerde ayaklanan müslümanların Sovyetler Birliğinde yaşayan 50 milyon müslümanı da etkileyeceğini ve bölgeyi karıştıracaklarını savunuyorlardı. Eğer bu doğruysa, olasılığın en fazla olduğu yer İran sınırındaki Azerbaycan Cumhuriyeti idi. Bu yüzden bu bölgeye geldim. Fakat hükümet yetkilileri bu iddiaların doğru olmadığını bana gösterdiler. Başbakan Lemberansky'ye bu soruyu sorduğunda, yanıtı eğer böyle bir soruyla karşılaşmasaydım ak lama bile gelmezdi oldu. Dış İşleri Bakanı ise, İran ayaklanmasının İslam ayaklanması olmadığını ve

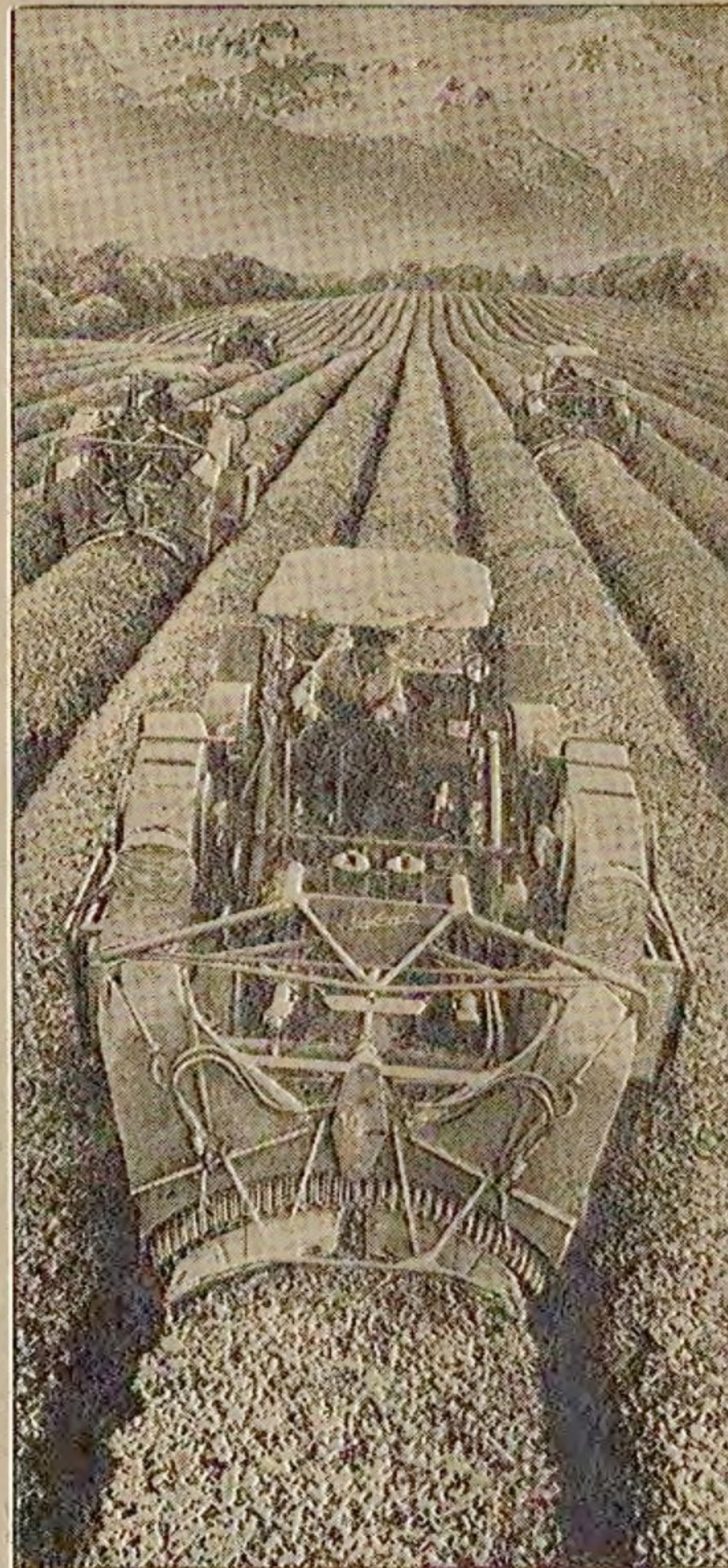
tüm halkın bu devrime katıldığını belirterek benle bu konuyu tartışmak istedi.»

Bruce, Baku'da bir camide imamlık yapan 75 yaşındaki Ali-Hadi'yle de görüşme yaptı. Ali-Hadi «bizde iktidarın halka geçişi 60 yıl önce oldu. İran'da meydana gelenlerin bizi etkilemesine olanak yok, çünkü bizim deneyimlerimiz onlarınkinden çok daha fazla. Azerbaycan'da hiçbir İslam ayaklanması yoktur. İslam dinine karşı olan tutumumuz 60 yıl öncekinden farklı değildir.» diyor.

İzlenimlerine şöyle devam ediyor Bruce: «Azerbaycan Sovyetler Birliğinin endüstri ve modernleşme merkezlerinden birisi. Günde 117 milyon varil petrol ürettiyor ve geçen yüzyıl içinde 7 milyar varil petrol üretti. Cumhuriyetin bugünkü üretiminin %70'ini petrol, petrokimya ürünleri ve delgi araçları oluşturuyor. Yılda 400 bin havalandırma makinası ürettiyor. Matrasa sarapının yapımında kullanılan üzümün 1 milyon tonu Azerbaycan'da yetiştiriliyor. Yılda 600 bin tonluk pamuk üretimi var.

Tüm bunların sonucu Azerbaycan'da yaşam seviyesi yüksek. Ortalama işçi ücreti ayda 250 dolar, Rafineri ve petrol kuyularında çalışanlar ayda 340 dolar alıyorlar. Hatta kırsal alanda yaşayan kölektif çiftliklerde bile ücretler ortalama 270 dolar ve üzdüm üreticileri yılda 3 bin dolar kazanıyorlar. Bu 3 bin dolar planlanmanın üstünde üretimi gerçekleştirdikleri ücretlere için ek olarak ödeniyor.»

Bruce yazısına şu öneri ile bitir miş: «Eğer bir İslam ayaklanması başlatılmak isteniyorsa bunun için başka bir yer aramak gerekir.»

• Azerbaycan'da bütün topraklar çalışılmaktadır.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle 1 Ocak'ta yayınladığı mesajında, dünya yüzünde bir çok çocuğun savaşlardan ve açlıktan öldüğünü söyleyerek buna razı olunmasını istedi.

Leonid Brejnev: «Çocuklar savaşı tanımamasın»

Merhaba sevgili genç dostlar!

Hepinizin yeni yılını kutlarım. Hem men hem de bütün dünya devletlerini birleştiren BM, bu yıl çocuk yılı ilan etmeyi kararlaştırdı. Bu çok iyi ve doğru bir karardır. Çünkü çocuklar bizim geleceğimizdir, babalarının ve annelerinin işlerini onlar sürdürecektir. Çocukların, yer yüzündeki yaşamı daha iyi ve mutlu kıldığına inanıyorum. Bizim görevimiz, hiçbir halkın çocuklarının savaşı tanımaması ve mutlu bir çocukluk geçirmesi için çalışmaktır. Yazık ki günümüzde hala dünyanın bir

Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF) Başkanı Henry Labouisse 1979'un neden çocuk yılı olduğunu soranlara şu yanıtı veriyor:

Uluslararası Çocuk Yılı'nın iki milyar nedeni

Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu (UNICEF) İcra Direktörü Henry Labouisse 1979 Uluslararası Çocuk Yılı'nın başlaması münasebetiyle bir mesaj yayınlamıştır:

«Sık sık soruyorlar bana, «Neden Çocuk Yılı?»
«Böyle yanıtıyorum: «Bunun 2 milyar nedeni var. Çoğu da 10 yaşın altında.»

Çünkü dünyanın birçok yerinde çocuklar hala normal çocukluğun temel ihtiyaçlarından, sağlıklı bir büyüme ve eğitimin yoksundurlar. Zengin ülkelerde bile kimsesiz ve yoksullar; sömürülen, ihmal edilen ya da muhtaç çocuklar, aç çocuklar vardır.

«Neden Çocuk Yılı? Çünkü insan- sız gelişme olmaz ve bugünün çocukları yarının yetkinleridir. Çocukları- mızın davranışlarında, ya da onları ih- malimizde hala çok büyük boşluklar vardır. Yalnızca çocukların varlığını korumak için değil, kendi yetenekle- rini kavrama olanağını onlara vermek

Filistinli çocukları öldürmek için uçak- lardan oyuncak şeklinde bombalar atan siyonist saldırganlar, işgal altındaki topraklarda Filistinlilerin çoğalmasını ön-lemek için «Arap Kadınları sormak- sız» doğum kontrolü uyguluyorlar. Irak basını, bu uygulamanın çeşitli şekilleri- ni anlatıyor.

Zorla doğum kontrolü

1959'da kabul edilen Çocuk Hakları Bildirisi'nin 20. yıldönümünde Birleşmiş Milletler 1979 yılını Dünya Çocuk Yılı olarak ilan etti. BM, UNICEF'e bu kararı yerine getirmek ve dünya çocukla- rıyla ilgilenmek görevini verdi. BM, bu kararla, 1979 yılının, dünya çocuk- larına gösterilmesi gereken ilgi için ve onların tüm gereksinimlerinin karşılan- ması amacıyla bir başlangıç yılı olma- sını istedi.

Ashdud bu karar, dünya çocukla- rını tehdit eden ve emperyalizmin ve ırkçılığın neden olduğu savaş ve et- nayetlerin tehlikesiyle birlikte sağlık koşullarına ve beslenme yeterliliğine de dikkat çekmeyi amaçlıyor.

Bu savaşçı ve ırkçı politikaya ve- rilecek en iyi örnek Filistin çocukla- rının durumudur.

1948'de Deyr Yasin'de, 1956'da Ka- fer Kasım'da ve Güney Lübnan'da iş- lenen etnayetlerin baş hedefleri ara- sında çocuklar vardı. Siyonist düşman böylesi katliamlarla işgal altındaki to- praklarda ve buraların dışında Araplar

Sovyet basını, Uluslararası Çocuk Yılı üzerinde dururken, kapitalist ülkelerdeki verilerden ve olgılardan söz ediyor. Şöyle diyor:

Dünyanın geleceği çocuklardır

Gezeganimizde 1 milyar 550 milyon 200 bin çocuk yaşamaktadır. Çocukla- rın geleceğimiz ve umudumuz oldu- ğunu söyleriz. Bir devletin, toplumun ka- rakteri genç nesle karşı tutumuyla ö- lçülebilir. Sovyet halkı Lenin'in şu söz- lerini hatırlamaktadır: «Çocuklar için her şeyin en iyisi.» Bu sözler Sovyetler Birliği ve tüm sosyalist ülkelerde uy-

çok yerinde silahlar patlıyor, kan dö- külüyor ve yalnızca büyükler değil co- cuklar da ölüyor. Birçok çocuk ise aç- lık ve hastalıktan ölüyor. Buna razı olunmamalıdır. Biz Sovyetler Birliği'n- de çocukluk yıllarının sağlıklı ve mu- tu lu geçmesi için her şeyi yapıyoruz. Binlerce konforlu kreş, çocuk yuvası, okul kurduk ve kurmaya devam ediyoruz. Çocuklarımıza iyiliği, dostluğu, hangi ulustan ve ırktan olursa olsun bütün insanlarla barış içinde yaşamayı, eme- ğe saygıyı ve bütün insanların refahı için çalışabilmeyi öğretmeyi amaçlı- yoruz.

Sevgili çocuklar, Zaman gelecek ve siz de birer ye- tişkin insan olacaksınız. İşte o zaman, gelecek için duyulan kaygılar sizin omuzlarınıza da yüklenicek. Ama şim- dilik, hepimizle sağlık, mutluluk, barış içinde huzurlu bir yaşam dilyorum.

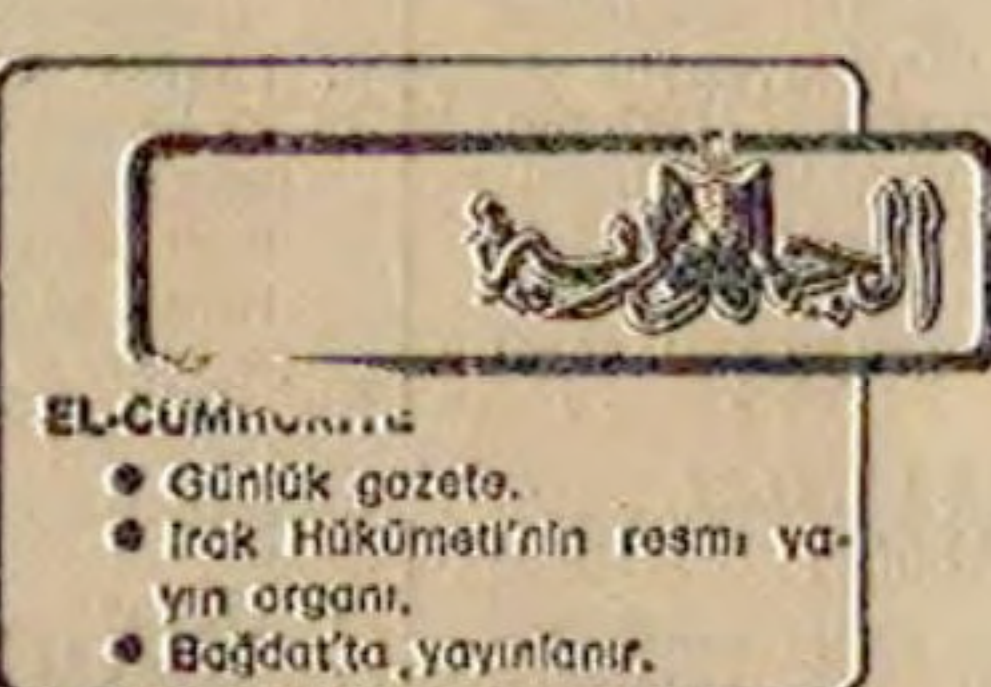
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ENFORMASYON BÜROSU

İçin de derhal harekete geçmezsek, hem kendi yaşantımıza, hem de onla- rın ve onların yakında yönetecek- leri dünyaya büyük kötülük yapmış olu- ruz.

«ÜÇY boyunca, yeni bir yüzyıla yak- laşır, yeni kuşaklar görevlerini devral- maya hazırlanırken, dünyayı baştan düzenleyecek bilgi, anlayış ve sorum- luluk anlayışının doğuşuna yardımcı olmak üzere, halkla birlikte çalışma- lıyız.

Bundan sonraki tüm kuşakların yazgısını geliştirecek plan ve program- ları tüm ülkelerde harekete geçirebi- lirsek, ÜÇY başarılı sayılacaktır. Yalnız- ca çocuklarımızın bugünkü sorunları- nın acil ve önemli olduğunu değil, fa- kat bunları çözmek için gerekli zeka ve paranın mevcut olduğunu bilincine de- yayabilirsek, amacımıza ulaşmış olacağız. Bu, gerek bizzat gerekse süre ağından- dan, yerine getirilebilir bir görevdir. Dünyanın olanakları olduğunu biliyo- ruz. Soru, görevi yerine getirmek irade- sine sahip olup olmadığımızdır.

ÜÇY ruhu ile hep birlikte çalışırsak tüm çocuklarımız için gerçekten daha mutlu bir dünya kurabileceğimi- ze güvencimiz tamdır.»

lehing demokratik dengeli bozan da- ğumların durdurulması için ilginç ça- balar harcıyor. Gözetimci, siyonist saldırganların genellikle çocukları hedef aldığını dikkat çekerken siyonist yö- neticilerin Filistin çocukları hakkında düşüncüklerini de ilgililetiliyorlar.

Eski Başbakan Golda Meir, «Fili- stinli bir bebeğin doğduğu gün benim için en mutlu bir gündür» diyor.

Geçenlerde Kahire'de yapılan bir «bilimsel» toplantıda siyonist bir dok- tor şunları söylüyordu:

«Biz Arap bölgelerinde nüfus plan- lamasını Arap kadınlarına sormak- sız yapıyoruz. Bu bölgelere verilen be- lediyeler sularına kattığımız bazı ilaçla- ra kadınların belirli bir süre sonra ge- be olmalarını engelliyoruz. Böyle- ce de Araplar arasında doğum oranı- nı düşürmüş oluyoruz.»

Gelişmekte olan ülkelerde co- cuk- lar için kazanılacak zafer, bu ülkelere- de ilk hedefli olan çocukları sağlık, beslenme ve gerektğinde ölümle yok eden emperyalizme ve ırkçılığa karşı verilen savaşıma itici yeni bir güç sağlayacaktır.

gulanı»'ttadır.

Birleşmiş Milletler tarafından yıl- mıt yıl önce yayınlanan Çocuk Hakla- rı Deklarasyonu «dünyadaki her çocuk mutlu olmak hakkına sahiptir» der. Fakat bugün mutluluk birçok çocuk tarafından bilinmemektedir ve birçok il- kede çocukların kaderi trajik bir dü- şümdedir.

ÜRETİCİLER KONUŞUYOR-2

ÜZÜM

ÜRETİCİSİ: «HÜKÜMETİ BİLMEYİZ AMA BİZ IMF'NİN EMRİNE GİREMİYİZ»

Asırlık cinar ağacının alt- tında Turgutlu'ya bağlı Çepni- Bektaş köylüleri. Çepni- Bektaşlıların gözleri, yıllar- dır geçimlerini sağladıkları üzümde... Bir üzümün ne ka- dır kıyor Çepni Bektaşlılar, bir ufka. Bu günlerde asırlık ci- nar ağacının altındaki köy kahvesinde konuşulan tek soru:

«Üzüm taban fiyatları ne ka- dar olacak ki?»
«Bu yıl da mı zor geçire-

ceğiz? Kime yarayacak ta- ban fiyatı? Yine tüccarı mı zengin edeceğiz?» diye so- ruyor birbirine Çepni Bek- taşlılar. Ya «Bu sefer de umudumuz kursağımızda kal- masa barı» diyerek başlıyor- lar anlatmaya:

«Eğer üzüm taban fi- yatı bu yıl da düşük olursa, herkes açlıktan birbirine sa- rar. Zaten boro gırtlakta. Bir de verdiğimiz alamazsak vay halimize.»

Üretici Kazım Yılmaz'ın sözünü, Çepni Bektaş Köyü Muhtarı Rıza Girgin sürdür- rüyor:

«Hem bizim, hem de devletin vay haline... Yine tüccar, aracı, teleci, ihracat- cı zengin olur. Devlette, üre- tici havasını alır.»

«Ne olmalı sizce bu yıl çekirdeksiz kuru üzüm taban fiyatı?»

Sorumuzu Coşkun Şahin yanıtlıyor:

«En az kırk lira olmalı.

«Eğer kırk liranın altı- na düşerse, diyor Kazım Yıl- maz, Devlet bizi tüccarın, te- fecinin eline teslim etmiş olur.»

Çepni Bektaşlı Fevzi Gir- gin neden kırk lira olması gerektiğini şöyle açıklıyor:

«Ürün bu yıl geçen se- maye göre az. Dünyanın hiç bir yerinde stok yok. Elimize den çıkarcığımız üzümü yabancı ülkelere kapışacak. Zaten bir avuç toprakımız var. Maliyetimiz yüksek olu- yor. Onun için en az kırk li- ra olmalı taban fiyatı.»

Maliyet bu yıl yüksek mi? diye sorunca, üretici Kazım Yılmaz'ın eli havada bir yay cızıldan sonra alı- yoruz yanıtı:

«Bu gün bir atın yay- mışesi 750-800 lira. Ancak 2 dönüm yer sürer bu pa- rayla. Bir dönüm toprak 350 liraya çalışıyoruz. Trak- tör, ilaç mazot fiyatları ma- lum. Daha sayayım mı?»

«Say say da bilinsin ha- limiz» deyince köylüler, sür- dürüyor konuşmasını, Kazım Yılmaz:

«Piyasada ilaç karabör- sa, Odedik pahalısını aldık. Naylonun metresi bu yıl 200 lira. Havalor soğuk gittiği için mecburen aldık. Borcu- muz gırtlığımızı da aştı. Ta- ban fiyatı ne olursa olsun, malımızı hemen çıkartacağız elimizden. Bekleyecek hal- limiz yok. Yani tüccarı zen- ğin edeceğiz, taban fiyatı düşük olursa.»

Üreticiler bu yıl üzümün soğuk yedigini ve rekoltenin düş- ük olduğunu belirtiyorlar.

Çepni Bektaş köyü muhtarı Rıza Girgin ve diğer Çepni Bektaşlılar tefecinin ve aracının eline teslim olmak istemiyor.

«Peki ama» diyoruz. «IMF denen bir örgüt var. Taban fiyatlarını düşük tutacak, yoksul para vermem, diye da- vatlıyor, bizim hükümete.»

Üretici Fevzi Girgin, bıca- ğı gibi kaldırarak elini havaya kesi- yor sözünü:

«Eğer IMF dayatıyor- sa, bizim hükümet de alen- sin. IMF dayatınca işi ver- mesin. Hükümetin bu konu- ya çok düşünmesi gerek. Hü- kümeti bilim, ama ben IMF'nin emrine giremem.»

«Krediler yeterli mi? diye sorunca, hep bir ağızdan ya- nıtıyor Çepni Bektaşlılar:

«Ziraat Bankası'ndan şı- köyetçiyiz.»

Neden?

«Çünkü bize verilmesi- gerek krediye fabrikatör- lere aktarılır. Sonra da il- nonsman yok diye kredi ver- miyor. Yani bize gelinecek, fabrikatörler gelince çok.»

Muhtar, Rıza Girgin, «de- kara 320 lira kredi alıyoruz bankadan, yetmiyor tabii. Bunlar milleti telecin ku- cağına oturtulur.» diye ek- liyor.

Büyük toprak sahiplerini anlatıyor Çepni Bektaşlılar. Gereksinimi olan az ve orta topraklı köylünün yeterli kre- di almamasına karşın, toprak ağalarının istedikleri kadar kredi aldıklarını vurguluyor- lar.

Bunun üzerine, «Ya ger- çek bir toprak reformu olsa» diyoruz. Güllüyor Çepni Bek- taşlılar:

«Hani toprak işleyen, su kullananın olacağı?.. Ne oldu? Umudur kursakta kal- dı. Gördük Urfa öldürmece- sini.»

«Peki nasıl olmalı Top- rak reformu?»

«Burada o kadar bü- yük toprak sahipleri var ki, bu kadar toprağı parayla al- nması, ya da alın teriyle kazanılması olanaksız. Yani bunun mülkiyeti gayrimüser. Yapılacak iş, 30 ya da 50 dönümü ağaya bırakarak ge- risini para ödmeden dev- letleştirme. Toprak olma- yan ya da yetmeyen köylüye dağıtmalı.»

«Bu yeter mi?»

«Yetmez» diyor, Çepni Bektaşlılar:

«Adama kuru toprağı vermişsin ne fayda. Hani bunu süreceksin aracı? Tohu- mu, gübresi, hani? Hükümet toprağı köylüye dağıttıktan sonra, köylüye aracı, gereci de sağlamalı. Değilse bir işe yaramaz.»

«Bir de kooperatif so- runumuz var.» diyor Hamza bulut. «Hükümet kooperatifle- şme hareketine yeterince sahip çıkıyor. Üretici yan- nından kaygılı.

Muhtar Rıza Girgin ekli- yor:

«Taban fiyatlar ilan edil- di mi, malımızı hemen sat- mak zorunda kalıyoruz. Çün- kü borcumuz var ve hemen ödememiz gerekiyor. Oysa

ÜZÜM ÜRETİCİLERİ

• 15 bin TARİŞ orlağı var

1977'de 14, 1978'de 17 lira olan çekirdeksiz kuru üzüm taban fiyatı 50 binli aşkın üzüm üreticisini ilgilendiriyor.

Temmuz başında Ticaret Bakanlığı'nda büyük toprak sahiplerinin ve ticaret buluşasının temsilcileri bir araya geldiler. Emekli üzüm üreticilerinin temsil edilmediği bu toplantıda kuru üzüm taban fiyatının ne olacağı konusunda anlaşmalar yapıldı. Kuru üzüm taban fiyatının küçük ve orta üreticiler açısından yüksek olmasını gerektiren koşullar vardır. Çünkü Türkiye'de 1979 ürünü alınmadan önce dış satımlar bilimsel, stoklar tüketilmiştir. Yine çekirdeksiz kuru üzüm üreticisi ülkelerde stoklar tüketilmiştir. Uluslararası piyasa durumu ve son devatasyonların yarattığı sonuçlar açısından taban fiyatı 40 lira dolayında olması gerekir.

bize kredi verebilecek bir kooperatifleşme olsa, malımızı hemen ucuza satmak zorun- da kalmaz. Hepimiz birleşe- rek sorunlarımızı sıkıntılarımızı zı yenebiliriz. Birlik olursak malımızı aracıya ucuza kap- tırmayız.»

«Tariş ortak değil mi- siniz?»

«Ortağiz ortak olma- sına ama, Hükümet taban fi- yatları düşük ilan ederse, Tari- ş'in elinden ne gelir.»

«Hükümet taban fiyatı 40 liradan yukarı ilan ederse elinize birşey kalır mı?»

«Biz elimize bir şey kal- masını beklemiyoruz» diyor Kazım Yılmaz: «Hic bir üre- ci kâr düşünmez. Karnı doyursun yeter. Bir fabrika- tör fabrika açtıktan iki yıl sonra bir başkasını açabili- yor. Biz toprağımıza bir ya- nışını eklemeyen, yani kâr yapmadan çalışıyoruz. Top- rağı döktüğümüzde geri ala- lım yeter.»

«Peki diyoruz «taban fiat- lar düşük, enflasyon hızı, IMF dayatıyor. Doğru, dürüst bir toprak reformu yapılmı- ş, krediler size değil sa- nayicilere akılıyor, koopera- tifleşme yeterli değil... Yani nereden bakarsanız dağ gibi yığılı sorunlar. Bu denli yo- ğun sorunun çözümü na- dir?»

Muhtar Rıza Girgin Yanıt- lıyor sorumuzu:

«Her şey devletleşerek, özel sektöre kaldırmak.»

«Kim kaldırcağı özel sektöre muhtar?»

«Kim kaldırcağı... Daya- nış, birleşirse yaparız bu işi.»

«Ya yöneticiler karşı çıkarsa?»

«Halk birleşir karşı çı- kanları yener.»

«Nasıl olacak bu iş?»

«Daha fazla konuştur- mayın beni artık. Gerisini bi- lirsiniz...»

Türkiye, Kore Savaşı'na nasıl katıldı?..

Yazan: Adnan CEMGİL

T.C.

KÖY İŞLERİ VE KOOPERATİFLER BAKANLIĞI Y.S.E. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 7. CI BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1. Konya Bölgesi mülkiyetinde bulunan 4.250.000 TL. keşifli Konya Sarayönü Boyalı köyleri içine suyu inşaatı kapalı zarf usulü ile ihaleye konulmuştur.
2. İhale 14.8.1979 Salı günü saat 11.30'da Konya'da Konya Fuarı bati güneyinde YSE 7. Bölge Müdürlüğü binasında yapılacaktır.
3. İhale tasarısı ve ekleri Bölge İcra Kurulu Şefliğinde mesai saatleri dahilinde görülebilmektedir.
4. Bu iş için lüzumlu borular ile motopomp grupları (idarece verilecek olup, bunların bedelleri ihaleye esas keşife dahil değildir).
5. İsteklilerin:
 - a) Teknik personel beyanname, mesai,
 - b) Plan ve teçhizat beyanname (Teçhizatı ait faturalar ekli olarak)
 - c) Taahhüdü altında bulunan işler beyanname,
 - d) Bayındırlık Bakanlığının almış olduğu bu iş için keşif bedeli tutarında (C) grubundaki müttehhihlik kararlarını, ihaleye iştirak belgesi olmak üzere verilecekleri dilekçeye eklemeleri şarttır. (En az işin keşif bedeli tutarında işlevsuyu inşaatı iş bitirme belgesi ekli).
6. İhaleye girmek isteyen şahıs ve şirketlerin 9.8.1979 Perşembe günü mesai saatı bitimine kadar, ekleri 5.ci maddede belirtilmiş olan bir dilekçe ile Bölge Müdürlüğüne müracaat ederek ihaleye iştirak belgesi istemeleri lazımdır. Bu tarihten evvel ihale tasarısını ve eklerini dairesinde görüp, iş mahallini de gezip gördükten sonra ihaleye girmek üzere müracaat edebileceklerdir.
7. İhaleye girmek isteyen şahıs ve şirketlerin 141.250.00 TL. lik geçici teminat vermeleri ve Ticaret Odası belgesini tekliflerine eklemeleri şarttır. İstekli şirket olduğu takdirde ayrıca idare Merkezinin bulunduğu yer mahkemesinde veya sicilne kayıtlı bulunduğu Ticaret Odasından veya sair Resmi Makamdan Şirketin kayıtlı ve halen faaliyette olduğuna dair bir ek-sitmanın ilanı tarihinden sonra alınmış bir belgeyi ibraz etmesi, şirketin sirkülerine veya şirket adına tekliflerde bulunacak kimselerin bu şirketin vekilli olduğuna gösterecek noterlik tasdikli vekaletnamesi hariz olması lazımdır.
8. İsteklilerin teklif zarflarını 2. maddede yazılı saatten 30 dakika evveline kadar BSGM-iş İhale Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde teslim etmeleri şarttır.
9. Posta da vaki gecikmeler ve teğraflarla yapılacak müracaatlar kabul edilmeyiz.

(Basım: 18621) - 1893

Kore'ye asker gönderilmesine bilinçli tepki Barışseverler'den geldi...

Uğru harbe katılmamız demektir. Hükümet bu kararı Amerika'nın zoru ile vermiştir. Çünkü:

15 Temmuz'da Birleşmiş Milletlerden gelen telgrafta hükümet, Birleşmiş Milletler Anayasasının bu gibi işlerde üyelerine tanıdığı haklara dayanarak doğrudan doğruya asker gönderemeyeceğini ima yoluyla bir karşılık vermişti. Zaten Birleşmiş Milletler'in bu müracaatını 52 üye devletten en az 12'si cevaplandırmış ve onlar da bir tek kara askeri göndermemişlerdir.

Oahası var: Kore'de harp etmek için gönüllü toplamaya kalkışıldığı zaman Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü bir Fransız gazetecisine mülakat vererek bazı konularımıza karşı bir tahrik olur diye Kore'ye gönüllü göndermeye hükümetin razı olmayacağını söyledi. Demek oluyor ki Adnan Menderes hükümeti kara askeri göndermeyi ilk önceleri doğru bulmuyor, kendisini buna mecbur sayıyor.

Derken, Amerikan Senatörü Cain 23 Temmuz'da Ankara'ya geldi. Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü, Millî Savunma Bakanı Refik İnce ve Genelkurmay Başkanı Nuri Yılmaz ile konuştuktan sonra meclis muhtelif yerlerinde bulunan Bakanlar ailecece Ankara'da toplanarak Kore'ye 4500 Türk çocuğunu göndermeye karar verdiler. Arkasından da Senatör Cain gazetecilere verdiği mülakatla (Bu harpte piyade kuvvetlerinin rolü büyüktür. Diğer milletlerden kara kuvveti istememizin tek sebebi Amerika'nın yıpranmasını teminidir) diyerek işin içyüzünü meydana koydu, yani bu işin Amerika'nın zoru ile yapıldığını açıkladı.

Kore'deki savaşa, Türk milletinin katilmasında iştirakimizden dolayı biz bakımından hiçbir fayda yoktur. (Biz şimdi Kore'ye asker göndermezsek, bizim başımız dertde kaldığı zaman Amerika da bize yardım etmez) diyenlere yakın zamanda kadar Dışişleri Bakanlığı yapmış ve milletlerarası işleri içinde takip etmiş olan Necmeddin Sadık cevap veriyor: (Bu işler bir menfaat işidir, hissi sebepler rol oynamaz, eğer o gün Amerika'nın çıkarı varsa bize yardım eder, yoksa etmez) diyor.

Kaldı ki, bugün karşılaştığımız hadise de gösteriyor ki, mesele bize Amerika'nın (Yardımlı) edip etmemesi değil, fakat bir üçüncü cihan harbine yol açacak maddelerle sürüklemek

istemektir. Bundan da anlaşılıyor ki, Kore'ye asker göndermek Türk milletinin herhangi bir menfaati yoktur. Türk milletinin iştirakli ve güvenliği dünya barışına sıkı sıkıya bağlıdır. Kore'ye asker göndermek ise Türk milletinin nasıl bildirilirse bildirilsin, herhalde barışçı bir hareket değildir.

Bütün dünya milletleri ve bu arada Türk milleti de barış severdir. Türk halkının menfaati dünya barışının bozulmamasıdır. Bu barışın bozulması için de Kore'deki savaşın barışçı yollarla bulunarak hemen sona erdirilmesi gerekir. Türk milletine yaraşan ve gerçek menfaatlerine uygun düşen şey mesele Hindistan Başbakanı Nehru'nun yaptığı gibi barışçı tefekkülleri yapmaktır.

Biz «Barışseverler Cemiyeti» bunları tüm halk efkânına bildirirken onun en samimi düşüncelerini belirttikimizi ve her Türk vatandaşının bizimle aynı fikirde olduğuna inanıyoruz. Adı söylenmeden, bir harp ilanı demeye gelen Adnan Menderes hükümetinin bu kararını, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin reddedeceğini umuyoruz. Çünkü Anayasamıza göre, gerekince harp ilanı etmek yetkisi sadece Büyük Millet Meclisi'ne aittir. Millî menfaatlerimiz ve dünya barışının korunmasına tamamen aykırı olan bu karar şiddetle protesto edilir.

Türk Barışseverler Cemiyeti TBSC, yukarıdaki bildiriyi dağıtmadan hemen önce Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına da aynı konuda bir telgraf göndermişti.

Bu telgraf o akşam radyoda 21.00 bülteninde, olduğu gibi ve yorumus okundu. Hükümetin buna nasıl izin verdiğini anlamadık. Daha sonra, Barışseverler Cemiyeti yöneticileri tutuklandıklarında bir duruşmada kanıt olarak radyoda bu yayını ileri sürmüş ve soruşturmaya istemışlerdi. Hükümetten mahkemeye gelen yanıtta: «Olayın ciddiliğini halka göstermek için yayınlattık» denildi. Elbette kimseyi kandıracak bir açıklama değildir.

YARIN:

Kore'ye asker gönderilmesine karşı çıkan barışseverler tutuklanıyor

türümük

AYDIN ENGİN

Bozdağ'ın eteklerinde, Ödemiş'te (2)

Bize Ödemiş'ten yazan ve Ödemiş'teki sınıf savaşının ilginç bir tablosunu yansıttığına inandığımız genç bir arkadaşın mektubuna devam ediyoruz:

«Bir süre sonra Dev-Yol denen sapık akımdan ayrılıp safımıza katılan Mehmet Ali Bayrak adlı bir gence TOB-DER lokalinde sildirdiler. Olaya müdahale etmek isteyen Kazım adındaki DDKD'li bir öğrenciye de aynı saldırıyı yaptılar.

Saldırıyı öğrenince, durumu konuşmak üzere 13 arkadaş TOB-DER lokaline gittik. Daha konuşmaya fırsat kalmadan 30'un üstünde bir Dev-Yol grubu iskemlelerle sildirdiler. Ödemiş dışından gelen Mustafa adlı ve tek özelliği İGİ düşmanlığı ve antikomünizm olan biri ile Dev-Yol'un bölgedeki şeflerinden Hasan Ürelin saldırılarına başında idi. O arkadaşımız başlarından ciddi şekilde yaralandılar.

Aynı günün akşamı durumu değerlendirmek için dernekte toplanan ilericilere Mustafa diye andığımız antikomünist ile Cavit adlı bir ilah çektiler. Olayın daha da büyümesini halkın saldırısını görmeyi önledik.

Ertesi gün Tahsin Korkmaz arkadaşımızın çalıştığı dükkana saldırıya kalktılar.

Ardından ÖK-DER binasına taşlarla, sopalarla saldırılar. Aynı günün akşamı Tahsin adlı arkadaşımızın yolu kesildi ve kurşunlandı. Tahsin arkadaşımız bacağında yaralandı.

Kısa süre sonra TOB-DER'e giren ilericiler bir gence sildirdiler. İki gencin yüzleri şişti yedikleri yumruk ve darbelerden. Bir de söyleni yarmaya cabodular. Dayak yiyen iki arkadaşımızın Dev-Yol grubundan olduğunu ve onları bu hale İGİ'lerin (Yani ÖK-DER'deki ilericilerin) getirdiğini yaymaya cabodular.

Saldırılar işlere de yansıdı. Ödemiş Tekstil Fabrikası'nda çalışan ilericiler işçi arkadaşlara servis arabasında ve beklemeye durularda kollece saldırılar düzenlediler. Üç işçi arkadaşımız çeşitli yerlerinden yaralandı.

Fabrika'da Sevgi Kaleyçi adlı, ilericilerle bir kız işçi, Cavit adlı Dev-Yol'cu bir lumpen tarafından yumrukladı.

Hulusi adlı bir işçi arkadaşım evine eşinin de akabinde aynı olayca diye bir mektup geldi. İmza yerinde Dev-Yol, yazıyordu.

Gebe olan kansiyela birlikte aynı fabrikada çalışan Aytan Cindiroğlu adlı bir arkadaşımız iş dönüşü Dev-Yol'cu saldırıların tarafından sıkıştırıldı. Bu arkadaşımız işyerinden ayrılmak zorunda kaldı.

Mehmet Ankan ve Sebahattin Eşiyok arkadaşlarımız yolda silahla kovalandılar.

TOB-DER'deki bir toplantıda bildiriler dağıtmak isteyen Halik Kurtuluşu ceterlerine, DDKD'li öğrenciler engel oldu. Dev-Yol'cular koruyucu katlanırlar Halik Kurtuluşu üstüne girdiler. DDKD'li öğrenciler de böylece Dev-Yol cetasının saldırı hedeflerinin içine girdiler.

Nitekim Hasan Ürelin ile Mustafa adlı antikomünistlerin başını çektiği bir grup Ödemiş'in yakınındaki bir bucak olan Kaymakçı'da, DDKD'li öğrenciler Hamit'i saldırıya kalktırlar. Ama başlarını sert kayaya çarpmışlardı. İlerici Kaymakçı halkı saldırılarına öfelerine katıp sürdü. Bu saldırı sırasında Hasan Ürelin adlı Dev-Yol şefi, DDKD'li öğrencilerin arkadaşına aynen şöyle dedi:

«Burası Türkiye Cumhuriyeti topraklarıdır. Sizi buradan süreceğiz...»

Antikomünizmin bir kardeşi de şovenizm değil midir?

Şimdi DDKD'li öğrencilerin arkadaşları hakkında «ölüm kararı» çıkarttıkları açıkça yayılıyor.

Dev-Yol'cular bu saldırıların da Halik Kurtuluşu denen macucu ceterleri de yalnız bırakmadı. Örneğin ÖK-DER Yönetim Kurulundan Mehmet Kaymakçı arkadaşımız bu cetasın saldırısından kırık şifelerle koldan yaralandı...

Ödemiş'ten bize yazan genç arkadaşımızın mektubunda burada... Hayırlı Bitiyor. Son bir paragraf var. Herşeyin özünü, Ödemiş'teki bu kıyasıya sınıf kavgasında kimin, kimin değişimine su taşıdığını, kimlerin, kimlere hizmet ettiğini açıkça ortaya koyan bir son paragraf bu. Bizim tek kelime eklememiz bile gereksiz kılan bir paragraf:

«... Bütün bunlar olurken Ödemiş sokaklarında «MHP», «ÜGD», «Ya kan kusturacağız, ya tam susturacağız. ÜGD» yazılan duvarlara daha sık, daha yoğun yazılmalara başlandı. Faşist örgütlenmelerine uygun çıkış ve yayılma kanalları bulmuşcasına tımanmaya başladılar. Bütün bu saldırılar sürüp gittiği için...»

ACILI YILAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 56 —

Atölyeden içeri girmeden önce, kapının önünde bekliyorum. Zaten daha aydınlayan balzamların gürültüsünden şaşırıp kalmışım. Bütün bu, motorlularla, kaynak makinelerinin gürültüsüyle, birbirine çarpan demir çubuklarıyla uğus bucaksız salonun karşısında bir anda cehennemim göbeğine, devlerin ve kötü canavarların doluştuğu bir alemle ilimlenmiş gibi geldi bana.

Nefesim kesilmiş, bir adım kımıldayamıyorum. Eniştem zorla beni sürükliyor. Kafamda hep aynı soru dönüp dönüp duruyor: İçeride mi gireceğim? İşler bize birşeyler söylüyorlar, fakat ne dediklerini anlamıyoruz. İçimdeki ses durmadan bana yineliyor: Asla, bu cehennemde asla!

Açık havaya yeniden dönüyoruz. Ben sanki gökyüzündü, o puslu basık kış gündüğü ömrümde ilk kez görüyordum gibiyim. Zayıf bir ışık demeti bulutların arasından sınırlı, aşağı dökülmektedir. Hemen o an biliyorum ki, bir daha bu fabrikaya gitmeyeceğim.

Bir çarşı sokagından geçerken eniştem bana soruyor: «Ne haber, hoşuna gitti mi?» Ağzımı açmıyorum. Dikkatle bana bakıyor, sonra bir meyhaneye doğru yürüyor. «Eğer birer içelim» Biraları söylüyor. Bana göre fazla acı bir şey bu. Fakat on üç yaşına daha yeni başlamış karşın kendimi artık çocukluktan çıkıp, ergenlik çağına ulaşmış gibi hissediyordum.

O yılın baharında şantiyede babamın yanına katıldım. Bana kaç kez sormuştunuz: Kararımı ilyce verdim mi, fabrikaya mı yoksa Otto eniştemin yanına mı gitmek isterim. Ben hep su değiliz yanıtlı veriyordum: «Fabrikaya istemem!»

Babam bana düşünme zamanı bıraktı. Fakat annem beni, hiçbir şey yapmadan evde yatmak istemekle suçladı. Eğer başka bir çözüm yoksa, hiç değilse babamla birlikte san-

tiyeye gitmeliydim. Bana göre hava hoştu. Tuttum şantiyeye ona katıldım.

Seher vakti gelip gelip beni kaldırmaya başladıklarında daha ondört yaşında bile yoktum. Uyku dan açılmayan gözlerimle kalıyor, suratıma buz gibi suyu çarptırıyor, hazırladıkları reçel ile emekleri, suratımı buruşturarak da olsa aç kurt gibi atıyor, sonra da babamla birlikte yola dışarı çıkıyordum.

O zamanlar henüz günde on saatlik çalışmaya zorunluluğu vardı. Şantiyeye, yürüyerek bir saatten fazla zamanda gidilmesine rağmen, tramvayla değil yaya gidiyorduk. Akşamları ise yolu ters yönde, aynı şekilde yaya teyidirdik. Duvar merdivenine tımanmaktan, asır yükleri oradan oraya götürüp getirmekten o kadar yorgun düşüyorduk ki, adeta vücutum ufalanıyordu. Kanepenin üzerine yığıldığımda bir araba sopa yemiş gibi oluyordum.

Çırak girmiştik. O dönemde çıraklar, işe ilk başladıklarında bir yıl boyunca getir götür işlerinde çalışıyor, ondan sonra asıl çıraklığa geçiyorlardı. Babam Hesse'li, bir sıvacı olan Luckenbach'la beraber götürülerek çalışıyorduk. Sayemde bir duvarcı yamağı tutmaktan kurtuluyorduk. Saatte 16 fenik kazanıyordum. Babam bir şey demedi, fakat annem kendini tutamayıp patladı: Babam Luckenbach'dan daha fazla kazanmıyaydı. Çünkü bana az para ödeniyordu ve bu para ile ödenmesi gereken arasındaki fark Luckenbach'ın cebine gidiyordu. Haftada 60 fenik getiriyordum eve. Sonraki yıl, saatte 24 fenikten bu para 1 marka yükseldi. Fakat kendime takatle bir bisiklet almak istediğinden, bu haftalık 60 fenik alıkonuluyordu.

Anımsadığım kadavayla, o yıl yaşam bizim için daha kolay oldu. Her gün soframızda salan bulundugu gibi, et porşyonları da eskil kadar az değildi. Sonra cumartesi akşamları da, pazar tatilinin keyfini çıkarmaya bir başlangıç olarak, hem de alle daha genişlemiş olmasına rağmen, sobada domuz pişirtiler kızarıyordu.

O zamanlar henüz günde on saatlik çalışma zorunluğu vardı. üstelik şantiyeye tramvayla değil yaya gidiyorduk.

Kardeşim Otto 1923'de dünyaya gelmişti. Doğduğu geceyi hayecan duymadan anımsayam. Babamın gülen yüzünü, sevinçle titreyen gözlerini yine karşımdayı gördüm. Gecenin tam yarısında, gözlerimden akan uykuyu silip atmanın nedeni olur. Mum ışığında kaması gözlerimi kirpiştirirdim ve babamın: «Gel, bir erkek kardeşin oldu!» diye mırıldanan sözlerini duydum.

Ebe Pina teyze annemle babamın yatak odasında oturuyordu. Yatağı üzerinde annemin yanbasında bir paket duruyordu. Sonra bu paketten sayılı, titrek bir vıyıklama yükseldi. Erkek kardeş oldu demek. Yaklaşmaya cesaret edemedim. Annemin yüzü bambaşka olmuştu. Bu yüzü bu kadar tatlı bir heyecanın sarıldığı hiç görmemiştik.

Babam ilinde, içersinde koyu kırmızı bir sıvı bulunan bir bardak tutuyordu. Bardağı bana uzatıp taktırdı. Bu nefis bir içkirdi. Ertesi gün işyeri mutfakta boş olarak buldum. Anneme alıyınca bakmak gerektili. Sanıyorum, en mutlu günlerimizi o sıralarda yaşadım. Annem yeniden canlanmıştı. Ara sıra şarkı söylediği bile oluyordu. Daha iyi yemekler pişiriyor, hatta pasta filan da yapıyordu. Bazen bezlerin havayı kokutması da bizi pek fazla rahatsız etmiyordu.

Kızkardeşim Hilde ve benim için, Otto'nun gelişini yeni işler çıkarmıştı. Küçüğe gök kulak olmak, gezmek, tutmak. Her zaman ki oyunlara elveda demek zorunda kalmıştım. Çetenin alanda top oynayıncasına, kapalı pazarın çevresinde elrit atıncasına, sokaklarda benziş gezmelerine, içim giderek bakıyordum. Sonunda bir kurnazlık buldum: Çocukun arabasını stolme yaşı bir karağacına bağladım mı, kapalı pazarın çevresinde koşturmak, top oynamak, ana evede kadar bile uzanmak olanağı buluyordum! Eğer utaklık çıkarmaya başlarsa, tabii arakayarak elde ettiğim bir parça pudra sekirine batırılmış yalancı memeyi tikiyordum ağzına.

Ne yazık ki, annem bu numarayı çakmakta gecikmedi! Dolayısıyla kavgaya kayımet

koptu. Artık sadece elleriyle vuruyordu bana. Bu yüzden pek umursadığım yoktu. Babam kavgayı yaktı.

Kaldıracı lokantasının girişinde bir gün su ilana rastladım: «Eğer baka derneği için güç ve cesur gençler aranıyorsa» diye okudum. Birkaç hafta antrenmanlara gittim. Sonunda üç gece peşpeşe burnum kan içinde kalıp gözlerim mor mor oluncaya oraya bir daha gitmekten tamamen vazgeçtim. Kavgaya su suluşum şimdilik dinmişti.

Esasen, sırte demir kırıcı olmak istegi-

me göre boks bilmeme ne gerek vardı. Belediye dairesinde vekillik yapan es ki bir sınıf arkadaşım rastladım. Daha şimdiden bir bürokratin seçkin tavrını edinmeye başlamış kızı saçı bir oğlandı. Şimdi adını bile anımsamıyorum. Glaiden glayne kususur elbiselerine, öznel haline hayran oluyordum. «Genç Katolikler Ocakından» söz etti. Piyeler oynuyor, geziler yapıyor, hal ter, güreş ve buna benzer başka çalışmalar yapıyor. Burayı yöneten Rahip Rensing insana şaşkınlık veriyordu.

Hem can sıkıntısından, hem de merak ettiğinden gittim oraya. Yıllardır kiliseye pek gittim yoktu, günah çıkartma yerine ise hemen hiç. Annem ağzına geleni söylüyordu. Kendisi, aksine daha da sık ve düzenli olarak aynaya gidiyordu. Çok kez, durumu bildirile kurtarmaya çalışıyordum. Bana öyle gerildi benim dinselliğimin artması oranında onunda dindarlığı artıyor durumu böyle kurtarmaya çalışıyordum. Baba mihle ses etmiyordu. Sonra sonra anladım ki, beni Katolik kilisesine vazife ettirmeye zorlayanlara karşı gizli bir hınç duyuyordu.

Eski hastaneyeye küçük bir salon eklenmişti. Gençler ocakının toplantıları yer orasıydı. Zanaatkar çocukları, küçük memurlar, bir hareket anında hazır olmak isteyen burjuva dericiler. Ben tiyatro grubuna kaydolmuş. Dar göğüslü genç bir animatör pür telas provaları yönetiyordu. Bunlar çok duygusal piyesler olup, belli başlı konu olarak Hristiyan yarıncıveriliğini, alçakgönüllülüğünü ve dünyadaki diğer umutları dile getiriyorlardı.

Sahne üzerinde, bir oyuncak bebek gibi çarpıp, doğrusu ezberlenemeyecek kadar aptalca ve dangalakca metinler söyleyip durmaktan bıkmakta gecikmedim. Oynamayı reddettim. Peki ne yapmalıydım? Yeniden cansızlığı günlerime dönmek, sokaklarda sürmek ve kendilerine ka: duyduğum ilgi giderek artsa da kızları gözlemek mi? Bu arada bir takım tehlikeli şeyler de öğrenmişlik ki, hepsinin tam anlamını bile pek çıkarmıyordum. Kızlar kızıyor, etkilerini salıyor, işleri yahut diğer oldukları zaman bizimle alay ediyorlardı.

(Devamı var)

Konuyla ilgilenmesi için Yüzme Federasyonu Genel Sekreteri görevlendirildi

ÇOCUK ESİRGEME KURUMU'NUN YÜZME HAVUZU KONUSUNDA BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MAZHAR VARDAR «KONUNUN ÜZERİNDE ÖZENLE DURUYORUZ. KESİN ÇÖZÜM İÇİN ÇOCUK ESİRGEME KURUMU YÖNETİM KURULU TOPLANTISINI BEKLİYORUZ» DEDİ...

Sinema yapılan yüzme havuzuna Beden Terbiyesi Teşkilatı sahip çıkıyor

Beden Terbiyesi Genel Müdür Yardımcısı Mazhar Vardar.

HAVUZUN YA BEDEN TERBİYESİ TEŞKİLATINA DEVREDİLMESİ, YA DA KİMSESİZ ÇOCUKLAR İÇİN KULLANILMASI DÜŞÜNÜYOR

Ankara (Politika) — Ankara'da yer alan ÇEK' Kapalı Yüzme Havuzunun üstü kapatılarak si- na salonu yapılması ve- lanması konusunda ye- gelişmeler oldu. ÇEK' elişmeler hakkında bil- ne- basıyorduk, ÇEK' üğü sporla ilgili ge- müdür yardımcısı Maz-

har Vardar' ın bilgileri ver- di: «Bu havuzun işlev gö- rür bir hale döndürülme- si için Yüzme Federasyo- nu Genel Sekreteri arkadaş- ımızı ön bilgileri toplama- sı için görevlendirdik. Şim- di sinema olarak kullanı- lan bu yerin Sıkıyönetim Komutanlığına kapatıl-

ması nedeni ile arkadaş- ımız burayı görüp, havuzun tekrar açılabilmesi için ne- kadar masraflı olur saptay- amadı. Ancak ÇEK'nun bu- konu ile ilgili olarak yö- netim kurulunun toplanacağı- nı öğrendik. Şimdi bu to- plantının sonucu bekliyoruz. Havuz sinema olarak yıl- lığı 175 bin liradan kiral- anmış.

BTGM'ü olarak Çocuk Esirgeme Kurumu'ndan bu- yerin bize verilmesini, ve- ya bize kiralanmasını talep- edeceğiz. Olmadığı takdir- de ÇEK'nun kendi, kimse- siz çocukları için bu havu- zu kullanmasını isteyece- ğiz.»

Öte yandan ÇEK Yö- netim Kurulu'nun önümüzde- ki hafta toplanacağı ögre- nilmiştir.

İtici Güç Kapsamında Bulunan Ulusal Atletler 3 Aydır Haklarını Alamıyorlar

Ankara (Politika) — çeşitli bölgelerdeki elit sporcuların, 3 aydır itici güç yarımı alamadıkları öğrenildi.

Maliye Bakanlığı'nın bir- süredir Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne para- verememesi yüzünden mey- dana gelen bu olay sporcu- lar arasında üzüntü ile kar- şılanmaktadır.

Bu arada, Genel Müdr- üşe bağlı Ankara, İzmir ve İstanbul dışındaki böl- gelerde çalışan personelin- de uzun bir süredir maaş- larını 10-15 gün gecikme- yle aldıkları bildirilmektedir. Maliye Bakanlığı'nın pa- ra ödeme işlemindeki tutu- mu değişmediği takdirde, sporculara, itici güç yön- etmeliği gereği gıda yardı- mı yapılmıyacak duruma- gelecektir.

ALİ SAMİ YEN STADI'NI BTGM'İN GERİ ALACAKI ÖNE SÜRÜLÜYOR

İstanbul (Politika) — Bir- süredir hizmete açılması- na çalışmaları yapılan Ali Sami Yen Stadı'nın Ga- latasaray Kulübü'nden geri- alınıp BTGM'liğine devre- dileceği konusunda önemli- gelişmeler olduğu bildiril- yor.

Kulüplerin elinde çürü- maye terk edilmiş tesislerin kamu yararına korunması- amacıyla BTGM'liğince ge- ri alınması çalışmalarının yoğunlaştırıldığı öne sürü- lü. Özellikle Ali Sami Yen ve Fenerbahçe Stadları'nın ilk etapta devredileceği- konusunda söylentiler gi-

• HAVUZUN YA BEDEN TERBİYESİ TEŞKİLATINA DEVREDİLMESİ, YA DA KİMSESİZ ÇOCUKLAR İÇİN KULLANILMASI DÜŞÜNÜYOR

Beşiktaş yeni Teknik Direktörü, sporcuların örgütlenme isteklerine katıldığını söyledi

Tüzün: "Transfer yönetmeliği yeniden düzenlenmelidir,"

SÜHEYL KADAK

Beşiktaş Futbol Takımı Teknik Direktörü Serpil Ham- di Tüzün, gazeteminin sorularını yanıtladı. Tüzün'e sor- duğumuz sorular ve yanıtları şöyle:

Soru: Sayın Tüzün, Beşiktaş'ın çalışmaları hakkın- da bir bilgi verilebilir mi?

Takımımızın Bulgaristan'da yaptığı onbeş günlük kamp, çalışmalarımızın ilk aşamasıydı. İkinci aşamada ise İstanbul'da kondisyon ve top çalışmaları yapıyoruz. Oyuncularımızdan memnunuz, istediklerini veriyorlar.

Soru: Spor yasasının değiştirilmesi konusunda gö- rüşleriniz nedir?

Bu yasanın değiştirileceğinden ve yeni yasanın ha- zırlıklarından haberi yok. Yalnız şunu söyleyebilirim ki bugünkü yasa yetersizdir. Bu yasa artık çağın ger- sinden kalmıştır. Değiştirilmesi gerekir. Futbolcu trans- fer konusunu da yeniden düzenlenmelidir.

Soru: Futbolcuların örgütlenmesi konusunda fikir- leriniz değişebilir mi?

Sporcuların örgütlenme isteklerine ben de katıhyo- rum. Böyle köklü bir dönemde onların da haklarını bir- leşerek savunmaları gereklidir.

Soru: Özkaynak düzeni ve genç takıma alınmaları- la ilgili görüşleriniz.

Özkaynak düzeninden kastımız sudur, amatör ola- rak çeşitli gayri federe kulüplerde top koşturan çocuklar var. 10-18 yaşındaki gençleri çeşitli kanallardan topla- yarak onlara ileriye dönük bir eğitim vererek hazırlıyo- ruz. Bunları seçme amacıyla mahalle ve arsalarla araş- tırmalar yapıyoruz, seçmeler düzenliyoruz, yararlı ola- bilecekleri alıyoruz. Genç takıma para ödeyerek aldığımız çocuklar konusunda ise özkaynağa aykırı bir şey görmü- yorum. Kendi kulüplerinin kısıtlı çalışmalarında bu ye- tenekli çocuklar kaybolabiliyor. Onları aldık, besleme- ve sağlık konusunda onlara katkıda bulunduk. Bu co- cukları iyi şartlar altında çalışmaya çok başarılı olacaklar, bunun sonuçlarını da almaya başladık. Buna örnek ola- rak Ziya'yı gösterebilirim.

RÜZGAR: AKDENİZ OYUNLARI'NDAN 4 MADALYA BEKLİYORUM

Ankara, A.A.) — Boks Federasyonu Başkanı Hasan Rüz- gar, «Akdeniz Oyun- larına en formda bok- sörlük ile katılacağımı- zı ve en azından dört madalya bekle- diğimi» söyledi.

Balkan Şampiyona- sında alınan sonu- cun Akdeniz Oyunları için bir öğüt ola- mayacağını ileri sü- ren Rüzgar, boksör- lerin çarşamba günün- den itibaren Kayseri Talas'ta çalışmaya baş- layacağını ve Ak- deniz Oyunları kaf- lesinin kampa alın- cak olan 39 boksör a- rasında seçileceğini belirtti.

Saltık: Bilet fiyatlarına yapılacak zamlara karşıyım

İstanbul (Politika) — Fut- bol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, «Bilet fiyatları- na zam yapılmaması gere- kirdi» dedi.

Transfer ayında kulüp- lerin yasa ve yönetmelikleri- gineyerek borçlandıklarını- belirten Futbol Federasyo- nu Başkanı «Bazı kulüp- lerin zam isteklerini beledi- yeler onaylasa bile biz el- limizdeki olanaklardan yarar- lanarak buna karşı çıkmaya kararlıyız» şeklinde ko- nustu.

Bu arada yabancı sporcu- yasası konusunda da de- ğinen Cemal Saltık kalfelli yabancı sporcuyla karşı de- ğilim. Ancak kalfelli yaba- ncı sporunun ülkemize 40 milyondan aşağı getirebile- ceğine inanmıyorum. Kul- lüpler yönetmeliklere göre ancak yüzde 25'ini transfe- re ayırmalarıyla göre kalfelli yabancı getirilme- lenecektir» dedi.

Beşiktaş Teknik Direktörü Tüzün

Ünlü Sovyet Eskrimcisi Krovopuskov'un 1980 Olimpiyatlarında altın madalya kazanmasına mutlak gözüyle bakılıyor

Ünlü Sovyet eskrimcisi Viktor Krovopuskov'un 1978 Montreal Olimpiyatlarında sonra 1980 Olimpi- yatlarında da altın madalya kazanmasının beklendi- ği açıklandı. 1979 yılında eskrimde dünya şampiyon- lüğünü ele geçiren Krovopuskov'un son derece dizeh- li idman yaptığı, çok çabuk reaksiyon göstermesi ve özellikle de sol kolunun hareketliliği ile ünlü olduğu- söyleniyor. Ünlü Sovyet eskrimcisinin antrenörleri arasında dünya ve olimpiyat şampiyonluğu yapmış bulunan David Tischenler ve Mark Rikate de bulun- yor.

İzmirspor Kulübü Devletin yapamadığını yapıyor

KURTHAN FİŞEK: «İZMİRSPOR TÜRKİYE'DEKİ SPOR ÇÖLÜNDE BİR VAHADIR»

İzmir (Politika) — An- kara Spor Akademisi eski Başkanı Kurthan Fişek, «İzmirspor Türkiye'deki spor çölünde bir vahadır» dedi. Testisin bulunmadığı, insanlarda spor yapma öz- leminin gelişmediği, yap- mak isteyenlere de tesisle- rin kapalı tutulduğu bir- ülkede insanın kulagiyla duyduğunu gözleriyle gör- mesinin çarpıcı olduğunu- belirten Fişek: «Devletin yapmadığını İzmirspor tek başına yaptı. Bu işten ve- özerlik çabalarının süreci in- anımdayım» diyerek bu-

görmeli yapıt karşısın- da duyularını dile getir- di. İZMİRSPOR SPOR OKULUNDA 779 ÖĞRENCİ VAR... Ülkemizde spor olayında devletin yapmadığını ya- pan, çağdaş bir anlayış ve yapıda çalışmalarını sürdü- ren, her bir zorluğa karşı koymasını biliyor, binlerce co- cugumuzu gerçek anlamda spor yaptırarak bir kulüp var: İZMİRSPOR. Devletin, tüm olanakları ellerinde olmasına karşın bir spor okulu bile kurama-

yan spor yöneticilerine, bir futbolcu için milyonlarca lira harcayan, ama genç- lerin temel eğitimi için tek bir adım atmayan profes- yonel kulüp yöneticilerine ders olan örnek olan bir kulüp var: İZMİRSPOR. Kendi olanakları çerçe- vesinde yarattıkları tesise- lere bir spor okulu oluşturan İzmirsporlular, bu- gün ülkemizde gerçek an- lamda spor olayının yara- tıcıları durumundadırlar.

Böylesine bir olayı yara- tan İzmirspor kulübünün başkanı Cavit Ölcer, «Bu- gün yedek bir futbolcu pi- yasada 5 milyon lira eder- ken, biz spor okulunu 5 milyon liraya kurduk» di- yor...

İzmirspor kulübünün spor okulu tesislerinde ise litilias ve branş eğitim gö- ren 779 öğrenci var. Branş- lara göre dağılımı şöyle:

Cimnastik: Kız: 72 Er- kek: 76
M. Oyun Kız: 13 Erkek: 12
M. Tenis Kız: 20 Erkek: 24
Futbol Erkek: 116
Basketbol Kız: 96 Er- kek: 179
Voleybol Kız: 42 Erkek: 87
Hentbol Erkek: 40

OLAYLA İLGİLİ GÖRÜŞLER

İHSAN ALYANAK (İzmir Belediye Başkanı)

Yıllar önce Yusuf Rıd- Okulu Müdürü Adrian DÜ- VENCİ bizi buraya ge- tirdiler ve spor yaptırma- dı. Şimdi İzmir Belediye Başkanı olarak bu mükem- mel Spor Okulunu açıyo- ruz. Halk mutlu, vaillet se- vinçli, ben de sonsuz ki- vançlar içindeyim. Yavru- larımıza en iyi güzellikler ve iyilikte faydalı olsun.

ALEV COŞKUN (Tarihsel ve Tanıtma Bakanı)

İzmirspor Gençlik Kulübü Spor Okulu tesislerini- gezdirdim. Bir Spor Sitesi ni- telliğindeki ve gücündeki bu tesisleri çok beğendim. Halka dönük, eğitime dö- nük spor çalışmalarının bir örneğini görmek bende- kıvanç uyandırdı. Böyle bir tesisin İzmir'de bulunma- sından dolayı onur duyuyorum. Böylece tesislerden gerçek sporcuların yetişme- si olanakları ortaya çık- maktadır. Tesisleri yatan ve- yatanları yürekten kut- larım.

ALİ DİNÇER (Ankara Belediye Başkanı)

Ülkemizin geleceğini in- sa edecek çocuklarımızın çok küçük yaşta spor yap- malarına olanak sağlayan İzmirspor Kulübü ilgilileri- ni kutlarken, kamu yararına benzer gelişmelerin, ör- gütlenmelerin derneklerce, devlete, belediyelere his- sa dağıtılması gereğine- (Devamı 7. Sayfa'da.)

İzmir Mektubu Okan Yüksel

Sporda kavgamız var

SPORDA kavgamız var dostlar. Sporda kavgay- renler yaşamımızı sürdürüyor. Çürümüş spor- basınının saflarında değil, spor yapamayanla- rın, spor yaptırılmayanların çoğunluğu oluş- turduğu halkımızın yanında yer alarak üretece- ğiz, yazacağız, söyleyeceğiz.

SPORA karşı çıkan, hele hele okumşuk adına il- ricilik adına spora karşı çıkan ilkelliğe karşı sporda kavgamız var...

ÜST YAPI kurumları arasında yer alan spor olayı- nın bir işe yaramayacağını savunan kütüphan- faresi ilericilerine karşı kavgamız var.

İNSAN dediğin sporda da, sanatta da, bilimle de aynı rahatlıkta ve kolaylıkla ilgilenir ve hiç bi- risinde bağnazlığa düşmeden toplumsal uğraşın- hakkını verir. Vermeyenlere karşı kavgamız var.

BİR çift futbolcu aydağın günler boyu gazete üst- başlıklarından inmesini gazetecilik olayı sa- yanlara karşı kavgamız var...

GÜNLÜK başarıları büyütür, abartarak koltuk- larında gün sürdüreceklerini hatta kendilerini spor yöneticisi sananlara karşı kavgamız var...

NAMUSLU, onurlu, akıllı, üretici spor olayı yara- tan kulüp yöneticilerini, kişisel ve dar çerçe- ve içinde çıkarları için devreceklerini sananlara karşı kavgamız var...

SPOR olayında spor yöneticiliğini kısır döngüler- içinde kalarak, tutuculuk ve bağnazlık sınırları- nı aşamıyarak yaşayanlara karşı kavgamız var...

SPOR yazarlığını beğenilme, tanınma, gezm- ma gibi lağvüdlü doğrultusunda yapmaktan öte- ye gitmeyenlere karşı kavgamız var...

ULUSLARARASI Çocuk Yılı'nın kutlandığı bir- yılda, çocuklarımız havuz bulamadıkları için deniz- de yüzmeye uğraşı- vermeğe çalışırken boğulup- ölüyor, ölü toprağı sessizliğinde yaşayanlara karşı kavgamız var...

GENİŞ halk kitlelerine spor yaptırma olanağı- vermeyenlere, sporu belli tekelleşmiş dar bir- likli kitleye yaptırılmayı beceri sananlara karşı kavgamız var...

ÜLKEMİZİ döviz darboğazlarında sıkıştırıp bira- kanlara, belli dış olmaları bu gereksiz yerlere akı- tarak, az gelişmişlik içinde bira- kan halkımızın, sağlık, öğrenim ve spor alanlarından yoksun- kalmasının ilk nedenleri arasında yer alan si- yaset adamlarına karşı kavgamız var...

TÜRKÇE bile bilemeyenlerin bira- kan spor basını- nı, TRT mikrofonlarını ve ekranlarını işgal etmeleri- ne karşı kavgamız var...

TÜRKÇE sinavına girildiğinde çıkmaktan başı dö- neceklerin, hem de aydın niteliği takınarak orta- lığa çıkaranların, Nuri Bayler'in ve ortaklarının he- saplarının bozulması için kavgamız var...

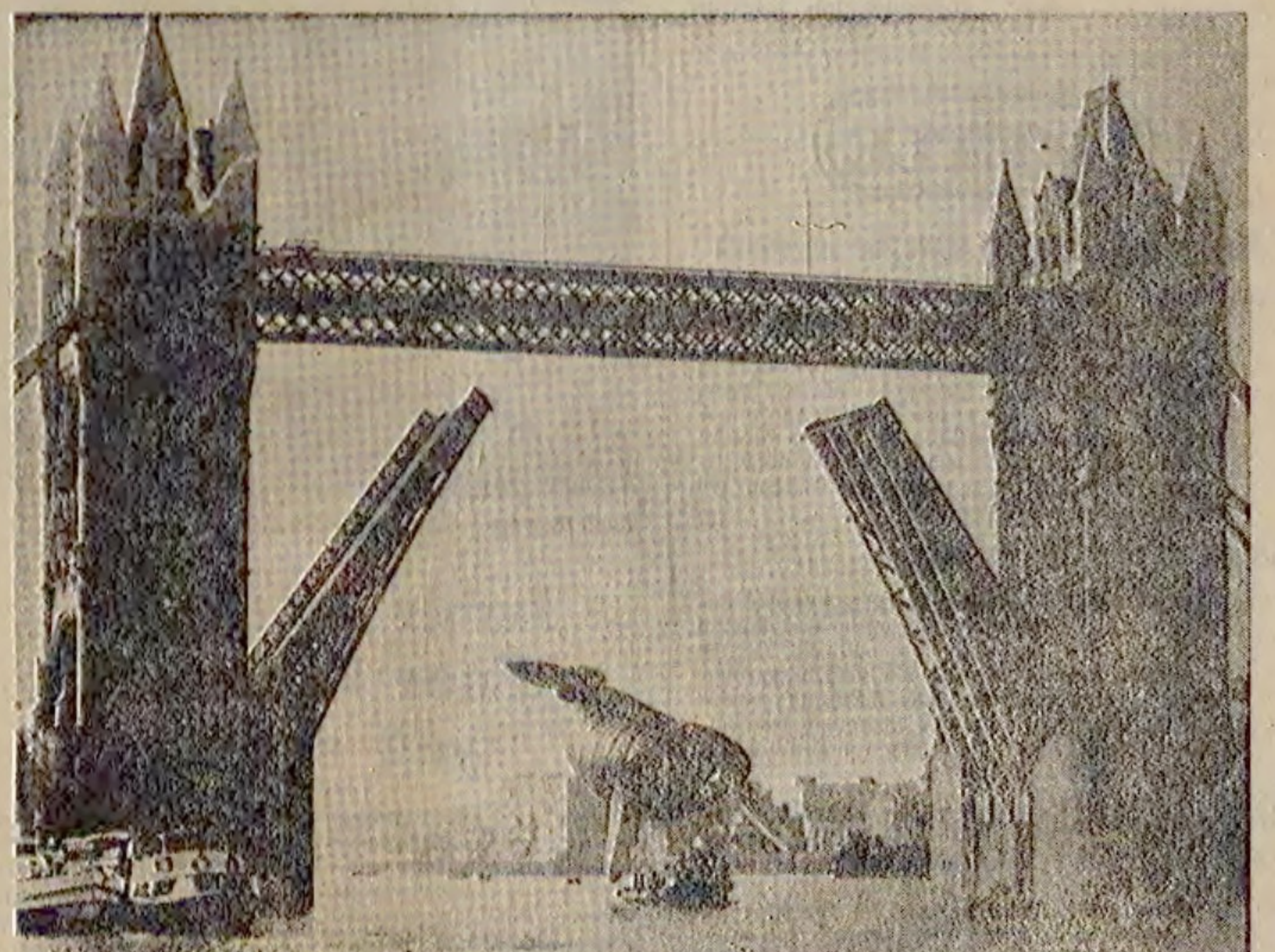
TÜRKİYE'de tüm bireylerin, tüm halkın gerçek- anlamda spor yapabilece- ni olanaklarının doğacağı, günlerin yaklaşımlarına için kavgamız var...

TÜRKİYE halkının daha güzel günler görüp, beyaz- türküler söyleyebileceği günleri yaratmak için kavgamız var.

VE sporda kavgamız var.

Seydişehir'de Türk-Metal'in yetkisi

österici bolina şeklinde dev bir baton yaptılar. Londra'da
inanın geçebilmesi için nehir üzerindeki köprü kaldırıldı.

Hendek karakolunda işkence gören gencin dili tutuldu

Hendek — Cuma gecesi Hendek Karakolunda işkence edilen İlerlet Gençler Derneği Yönetim Kurulu üyesi Zeki Yetim'in dilinin tutulduğu bildirildi. Polis'in kendisini elektrikli işkenceye tuttuğunu, başı na diple vurduğunu ve beline özel kemer takarak dövdüğünü yazıyla ifade eden Zeki Yetim, işkence sırasında kendisine üzerindeki ne yazık olduğunu bildirdi.

Zeki Yetim 22 saat karakolda kaldıktan sonra kefaletle çıkarıldı. İşkenceye uğrayan Zeki Yetim, işkence sırasında polislerin birbirlerine «Kuşuna dizip bir yere atalım» dediklerini de belirtti. Zeki Yetim, karakoldan alındıktan sonra Adapazarı Devlet Hastanesine götürüldü. Burada mu

ayene eden ve filmlerini çektiği başhekimin bir şey olmadığını gerekçesiyle Zeki Yetim'i bıraktığı görüldü. Zeki Yetim'i Hendek'te yakalayıp Karakola götürülen polislerin Adapazarı Emniyetine bağlı oldukları ve önceden bilgilendirilmediği ileri sürüldü. Daha sonra İstanbul Cerrahpaşa Hastanesine getirilen Zeki Yetim'in, psiko nevroz halinde olduğu hekimlerce belirlendi. Kafatasında çatlak olabileceğini de söyleyen doktorlar, çekilen filmlerin sonuçları belli oluncaya kesin teşhis konacağını açıkladılar.

İşkence sırasında, Zeki Yetim'in beline takılan özel kemerin darbelere sebep olduğu ve vücutta yaralardan dolayı kalmasını önlediği ancak organlara daha fazla zarar verildiği öğrenildi.

Türk-iş bloklarında kredi konusunda anlaşmazlık çıktı

Ankara (Politika) — Balgat Türk-iş Sitesinde konut kredisinin artırılmasıyla kredi farkının inşaatı tamamlanmış konutlara da yansıtılmasını isteyen ve müteahhitler bu yolla milyonlarca lira aşkından para kazandığını bildirdi.

Türk-iş'in yaptığı, yaklaşık 5 bin konut olması planlanan Balgat İşi bloklarının da 1973 yılında 74 bin liraya ihale edilen ve 1977 yılında tamamlanan konutlardan, daha önce sigorta konut kredilerinin 150 bin liranın 250 bin liraya yükseltilmesiyle aradaki fark olan 70 milyon lira müteahhit firmaları için artırmıştı.

Sigorta konut kredilerinin 250 bin liranın 450 bin liraya yükseltilmesiyle ilgili kararnamenin Cumhurbaşkanının imzasına sunulması aşamasına gelmesi üzerine Balgat İşi Blokların Kalkındırma Derneği Cumhurbaşkanına bir telgraf çekerek yeni uygulamanın benzeri istisnalar kapılarını kilitlemesi için gerekenin yapılmasını istedi.

Türkiye, maden iş kolundaki kazalarda dünyada 1. sırada

TEK ilaç işvereni fabrikayı kapattı

ÜRETİM SIFAR'DA SÜRDÜRÜLÜYOR

İstanbul (Politika) — TEK İlaç Fabrikası işvereni «hammadde yok» gerekçesiyle fabrikeyi işçilerin işine son vererek kapattı. Ancak ilaç üretimine SIFAR İlaç Fabrikasında devam ediyor. TEK İlaç Fabrikasındaki bu gelişmenin işyerindeki sendikayı tasfiye etmek amacıyla tasfiye etme kararını aldığı bildirildi. Eczacı Odasından alınan bilgiye göre işvereni tasfiye hareketini yürüten lükteki toplu sözleşmenin ikinci yıl zamlarının uygulanmasından bir gün önce gerçekleşti.

İki ayrı ilaç fabrikası sahipleri baba-ogulun üstünde beri işyerlerine sendika sokmamak için çeşitli oyunlar tezgahladıkları ileri sürüldü. Eczacı Odası'nın belirttiğine göre daha önce SIFAR'da sendikalaşma hareketi başlayınca bu fabrikeyi kapatıp üretimi TEK'de sürdüren baba-ogul daha sonra SIFAR'ı tekrar üretime geçirmişler. Bu arada TEK'de sendika yetki alıp iki yıllık sözleşme imzalamaya bu kez TEK'de ki üretimin bir kısmı SIFAR'a aktarıldı. Toplu sözleşmenin ikinci yıl zamlarının uygulanmasına bir gün kala da Kemal Müderrisoğlu fabrikayı kapattı.

Zonguldak (Politika) — 1979 yılı başından Temmuz ayına kadar EKI kömür ocaklarında meydana gelen iş kazalarıyla Türkiye, madencilik işkolunda dünyada birinci sırayı bu yıl da aldı. Zonguldak maden ocaklarında da 1979 yılı içinde 4291 kaza olduğu ve kazalardan 26'sinin ölümü sonuçlandı. 4236'sının ise yaralanma ve sakatlanmayla sonuçlandığı öğrenildi.

EKI yetkilileri, kazaların en çok üretimin büyük bölümünde oluşturan Karadon bölgesinde meydana geldiğini, Üzümler Bölgesinin ise kazalarda ikinci olduğunu açıkladılar. Bildirildiğine göre en az kaza Amasra bölümünde meydana geldi.

Yapılan açıklamaya göre Amasra bölümünde 336 kaza oldu, bunlardan 2'si ölümle, 334'ü yaralanmalarla sonuçlandı. Kozlu bölgesinde 882 kazada 5 kişi öldü, 877 kişi yaralandı. Merkez servisinde ise 404 kazada 404 kişi yaralanırken ölümlü kaza

Maden-İş Kayseri'de 97 çocuğu sünnet ettirdi

Kayseri — Uluslararası Çocuk Yılı nedeniyle Türkiye Maden-İş Sendikası'nın Kayseri'de kurulu 20. Bölge Temsilciliği'nin girişimiyle 97 emekçi çocuğu sünnet edildi. Maden-İş 20. Bölge Temsilciliği tarafından sünnet işleminin önce gerçekleştirilen ve Devlet Su İşleri bahçesinde yapılan sünnet gününe 3 bin kişi katıldı.

Söylenen bir konuşma yapan Bölge Temsilcisi Hasan Yalçın ile sendikadan Ankara Genel Merkez Temsilcisi Ekrem Aydın «Söylenen etkinliklerin söylenen faaliyetlerin güçsüzlüğünü gösterdiğini ve demokratik güçlerin etkinliklerini artırarak aralarındaki dayanışmayı güçlendirdiğini belirtti.

Ereğli Kömür İşletmeleri Kömür Ocaklarında bu yılın 7 ayında meydana gelen 4 bin 261 iş kazasından 26'sı ölümle, 4 bin 236'sı yaralanmayla sonuçlandı.

4 milyon tonun üzerinde kömür üretilebilmek için Zonguldak maden işçilerinin 25 ölü, 4236 yaralı verdikleri ve yine bu süre içinde 4291 kaza geçirdikleri bildirildi. Bu durumda dünyada birinci sırayı Türkiye'nin aldığı ileri sürüldü. Öte yandan iş cinayetlerine karşı hiçbir önlem almayan ZMI Sendikası ve EKI işverenleri gerek işçiler, gerekse halkın sert tepkileriyle karşılaşıyorlar.

Köy-Koop, pamuk taban fiyatının en az 35 lira olmasını istiyor

Ankara (Politika) — Köy-Koop Genel Başkanı ve Adana CHP Milletvekili Nedim Tarhan son kur ayarlamalarını da gözönüne alarak pamuk taban fiyatının bu yıl en az 35 lira olarak saptanmasını istedi. Dışarıdan elde edilecek fiyat farkları ile kur ayarlamalarından doğacak farkların üreticiye yansımaları sağlayacak önlemlerin mutlaka alınması gerektiğini belirten Tarhan destekleme alımları ile görevlendirilecek kuruluşların bu yılki pamuk destekleme kararname ile dünya borsalarındaki gelişmelere koşut olarak, gerekirse taban fiyatın üzerinde de alım yapabilmelerine olanak verilmesini istedi.

Dün bir açıklama yapan Tarhan, başta Adaköy olmak üzere Köy-Koop'a bağlı birliklerin kendi olanakları ile destekleme alımlarına gireceğini ve bu konuda çalışmalarını sürdürüldüğünü belirterek özette şunları söyledi:

«Ölkemizde yetiştirilen sanayi ürünleri arasında önemli bir yer tutan pamuk, aynı zamanda en önemli dışsatım ürünlerimizden birisidir.»

İzmir Belediyesi margarin satışı yapıyor.

Izmir belediyesi Fuar kapısında yağ satıyor

Izmir — İzmir Belediyesi bir yağ şirketi ile işbirliği yaparak hergün 1000 aileye 1000 koli margarin satışı yapıyor. Fuar'daki Montrö Kapısı girişinde yapılan margarin satışlarının Fuar sonuna kadar sürdürüleceği bildirildi. Saat 15.00 ile 18.00 arasında devam eden satışlarda 5 kilolu margarin kolisi Sanayi Bakanlığınca belirlendiği 187.50 liralık fiyatla satılıyor. Fotoğrafta İzmir Fuarı'nda yapılan margarin satışları görülmektedir.

Program-Haber-Eleştiri

Haftadan seçmeler

Radyolardan seçmeler

TRT - 1

09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
12.10 Oğla Üzeri
13.00 Haberler
14.32 Müzik
17.02 Bahçesinden Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lof Açar
09.00 Olayların İçinden
23.00 Haberler

TRT - 2

09.45 Müzik
10.30 Sağduyu
11.30 Yarın
12.00 Çocukların Çocukları
12.40 Deyimler, Değişler, Ezgiler
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
17.00 Türk Yorumcuları
18.30 İşte Oğla
21.00 Bir

TRT - 3

Sonnetlerin Günü
10.00 Sağduyu
10.30 Sonnetlerimiz
13.00 Konser Saati
17.08 Plokar Arasında
20.00 Medya ve Arşivler
21.00 Müzik
22.00 Gecenin Getirdikleri

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Okuyalım Tartışalım

Okuyalım Tartışalım adlı dizinin 2. bölümünde programa, yönetici olarak Edebiyat Öğretmeni ve Yazar Saadet Timur ULUÇUĞUR, konuk olarak kitabın yazarı Muzaffer İZGÜ ve tartışmacılar olarak bez çocuk katılıyor. Muzaffer İZGÜ'nün Kara Pazartı'ndan sonra kitap üzerinde tartışıyorlar. Muzaffer İZGÜ'nün resimleri de gösteriliyor. Çocuklar, ya Programı, Ayşe BAYRAMGİL hazırladı, Tülin ORAL yönetti.

19.30 Düünden Bugüne Gölge Oyunu

Dünyada ve bizde Gölge Oyununun tarihçesi araştırılıp, gölge oyununun bugün Türkiye'deki durumuna eğilim ve yaygınlaştırılması, sağlayabilmek için alınması gerekli önlemler üzerinde duruluyor. Program, Bülent Gölge ile Seylan Sezgin birlikte hazırladılar.

19.56 İttara Doğru

20.11 Dostluk Üzerine

Dostluk Üzerine adlı dizinin 2. bölümünde, Anadoluda yaşamış, görüşleri ve duyguları günümüze dek ulaşmış olan düşünür ve ozanların yaşam ve fikirleri konusuna eğilecek. Dizi'nin bu bölümünde M. Sünullah Arsoy, Ünlü Ozan Yunus Emre'nin yaşamını, insanlık sevgisini, dostluk üzerine görüşlerini dile getirecek.

20.30 HABERLER

21.15 Gecemiz

Programda, Ayhan Ahşak ve Taner Akakçe, Karagöz ve Hacivat'ın modernize ederek sunuculuk görevi yapacakları, Uyum 77 Saz Grubu'ndan sonra, Tarihî Temaga eski saygırlık oyunlarından bir örnek verecek. Ayrica, Semih Yankı -SICAK SİMİCAK-SIN, YANIVORUM; Kamal Sönmez - ÇAYELİNDEN ÖZEY - ANAN VARMIDUR; Hülya Sözer - İÇİMDE KİM VARDIR BİR BİLEBİLSEN - BÜLBÜL TAŞTA NE GEZER - SU DAĞLARI DEMLERİ adlı parçaları okuyacaklar. Programı Ayhan Önal, Namık Kazanbaşoğlu, Bulent Çarkacı ve İsmail Gönca birlikte hazırladılar.

22.15 Aşğıdakiler Yukardakiler

Sürekli filmün bugün yayınlanacak olan 8. bölümünde, Eaton sokagındaki eve James'in bir arkadaşı konuk olarak gelir. Genç askerini Leydi Marjorieyle birlikte operaya gitmesi kararlaştırılır. Ancak, bu beraberlik karışık olayların başlangıcı olacaktır.

23.00 HABERLER

11. Tolga Aşkın, Ayşe Sönmez, Yazar Güner, Tomris Oğuzalp ve Salih Kalyon'un yer aldığı «Deli Fışek» adlı oyun tiyatro saatinde ekranlara gelecek.

2 AĞUSTOS PERSEMRE: Sinbad'ın Serdenter'iyle başlayacak. Çocuklarla Müzik programında Siliya'nın Messina kenarından gelen ve 23 Nisan şenliklerine katılan «La Madonnina Folklor Grubu»ndan şarkılar ve danslar yer alacak. İttara Doğru'dan sonra Karagöz Ustası Mustafa Mutlu'yu izleyeceğiz. Gecemiz programında Enis Fosforoğlu'nun kısa hikayeleri süslü sunuculuğu ile «Karda, Be Yazar Karda» adlı oyun da yer alacak. Ayrica, ekrana Ayhan Önal, Sibel Egegen ve Yazar Özal geliyor. Columbo'nun karısının ikinci bölümü yayınlanıyor ve Bayan Columbo, iki cinayet işleyen ve çok zeki bir kişi olan müfettiş zor duruma düşüyor.

3 AĞUSTOS CUMA: Mareo'nun, stüdyo köylü kafilisiyle geçirdiği hoş günlerin öyküsünü, Dilimiz Türkçe programı izleyecek ve konuşmacılar, Batı kökenli sözlerden dilimiz arandırma yolunu önerenler. İttara Doğru programını Mehmet Müzici izleyecek. Gecemiz programında Karagöz ve Hacivat'ı, Seyhan Tutkun'den türküleri, Haldun Dörmen'in gazetesinde Hasan Pulur'a sohbetini, Ayhan Altın ve Muazzez Amacı'yu izleyeceğiz. Televizyonda Sinema'da, yönetmenliğini Carl Renner'in yaptığı «Unutma Beni» adlı film yer alacak.

4 AĞUSTOS CUMARTESİ: Oyun Treni Elazığ'a gidecek. Filper'in «Kıyık Kapsülü» bölümünde, Avrupa Kupa finalini anlatan yayını izleyeceğiz. İttara Doğru programından sonra Avrupa Kupa finalinin ikinci bölümü yayınlanacak. Seyahatname II'de, Bayan Redmaw'sın gezerken yaşadığı kentin sorunlarını dile getiren olaylar güldürü ögesiyle birlikte verilir. Bayan Redmaw'sın akrabası ise radyodan izlenmekte ve aya doğru yol almaktadır. Cemile Kutun'dün sunacağı Yurdun Sesi programında türküleri yer alacak. Baratta dizisinin bugünkü bölümü «Evlad» adını taşıyor.

5 AĞUSTOS PAZAR: Tatil Sineması'nda İrlanda bağımsızlık savaşını konu alan «Kahramanlar Beldesi» adlı film yer alacak. Avrupa Atletizm Kupası finalinin anlatan yayını izleyeceğiz. İttara Doğru programında Nefat Uygur Medya'nın modernize edecek. Ertan Ersoylu ve Gökbayr geliyor ekrana. Müzikli Oyun ve «Zit Kardeşler» adını taşıyan küçük bir güldürü de yer alacak programda. Bugünün Kadını Helen, kocasının başka bir kadını ilişkisini öğrenir ve ne yapacağını bilemez.

Siyasi partilerin haber değeri olmayan sözleri TRT'de yayınlanmaya devam ediyor

TRT Haber Dairesi Başkanı Teoman Karahan «Haber değeri olan sözleri ayıklamak çok zordur» dedi.

TRT, önceden aldığı bir kararla, siyasi partilerin haber değeri olmayan demagog ve sözlerini yayınlamayacağı. Ancak alınan bu karar, kısa sürede gerçekleştirildi ve eski duruma döndü. Artık radyo ve televizyonlarımızda eskiden olduğu gibi siyasi partilerin her söylediği haber olarak verilmeye devam ediyor.

TRT Haber Dairesi Başkanı Teoman Karahan konuyla ilgili olarak şunları söyledi: «Şu anda seçim yasaklarının başlamasına az bir zaman kalmışa nedeniyle, haber değeri olmayan bir kısmı ayıklama ve sözleri haberlerde yayınlamak durumunda kalıyoruz. Ekim seçimlerinden sonra, daha önceden almış olduğumuz haber değeri olmayan» açıklama ve sözleri yayınlamama kararını, bu karar sıkı bir şekilde uyararak uygulamak için çalışmaları yapıyoruz. Ancak bunda ne denli başarılı oluruz bilemiyorum. TRT Kurulunu, tüm siyasi partilerin ve kuruluşların dikkatle gözlendikleri bir kurumdur. Bir nedenle, verdiğimiz haberleri çok iyi değerlendirmemiz gerekiyor»

ÖZETLE

Eskişehir Belediyesinde sözleşme imzalandı

ESKİŞEHİR — Genel-İş ile Eskişehir Belediyesi arasında toplu sözleşme imzalandı. Sözleşme ile işçilere sağlanan haklar şöyle: «Aile yardımı olarak işçilere her ay 500 lira yardım yapılacak. 2 — Yemek parası olarak günde 50 lira verilecek. 3 — Her işçiye ayda 400 lira yatacağı yardımı, 5 bin lira evlenme yardımı, bin lira doğum yardımı ödenecek. 4 — Yevmiyelere 1.3.1979 tarihinden itibaren 165 lira, 1.3.1980 tarihinden itibaren 180 lira ücret zammı uygulanacak.

Sünnet şölenine izin verildi

İSTANBUL — Amatör Sporcular Derneği İstanbul Şubasının düzenlediği sünnet şölenine Şişli-Numanliye İlçe Komutanlığının izin vermediği bildirildi. Dernek ilgilileri izin alabilmek için her yere başvurdukları, evraklarının dernekler masasında bekletildiğini belirttiler. Amatör Sporcular Derneği, sünnet şölenini iptal etti ve her veli kendi çocuğunu sünnet ettirdi.

Trakya TES-İŞ'te ilericiler seçildi

EDİRNE — TES-İŞ Federasyonuna bağlı Trakya TES-İŞ Sendikası'nın yapılan genel kurulunda AP ve MHP'li ortak listesi kaybettiler ve yönetime ilericiler seçildi. Sendikanın genel kurulu bir yıldır engelleniyordu. Kona mahkemeye geldi ve mahkeme sendikayı kayyumla teslim etti.